

ᨷᩅᨲ᩠ᨲᩥᨻᩕᨵᩤᨲᩩ ᨲᩩᨦᨣᩕᩈᩦ

တုံ့ဂရဆီပန့်မိုင်းခေတီဆံတော်ရှင်
မြတ်ကြီးသမိုင်း

ประวัติพระธาตุป่านเมืองตุงคฤาษี

ပဍ္ဍြဗဍ္ဍါဂြဲဍုဗ္ဍေိဟ်ုဂအသီ

ပိုပ္လ်ုဝဗ္ဍေိ ဗျ္ဍီဟဝ္ဍဗ္ဍေ ဝဂူအဗြျဇပုဇ

ဂံပြၚ်ဘိမ္ၜ

ခိၚ်ၚ္ဒသုခသ္ဝသဃဒိုၚ်ဂမိၚ်ကေၚ်ဖ္ဍိဖ္ခလ္ဟဘျ ဖိၚ်ငဲၚ်ဘၚ်ဒုပတ္တၚ်ကြဍ္ဍိ ဂၚ်ဒုမ္ဍေ(တုၚ်ဂၛသိ) ဖိၚ်ငဲသၚ်ဒိုၚ်ဂဘျဟ္လၚ်ဂဝိတုၚ်ဂၛသိ ဂၚ်ကျေၚ်တုၚ်ဂၛသိငဲၚ်ၷ္ဘျ ဖ္ဍပဟ္ဒဘျလ္ဝၚ်ပၚ်ဂိယ္ၚ်ပ္ဍေုၚ်မ္ဍိပုၚ်ညိဒိကၚ်သိမ္ဍ္ဒ ဖိၚ်ငဲၚ်မၚ်သၚ်ဒ္ဍြကဍ္ဍိ ဍ္ဘျမိ ကေသဝဒ္ဍဂြဂုဖ္ဍိေၚ်ဝေဂါတမ ဂ္ဍပ္ဍေုၚ်ငဲၚ်ၷ္ဘျမ္ဍပဖိၚ်ြဂုဖ္ဍိေၚ်ဝ တုၚ်ဂၛ သိဂၚ်ငဲၚ်မၚ်ၷ္ဘျတိၚ်လ္ဝၚ်ဂၚ်သိုၚ်ဘျသၚ် ဒ္ဍိငဲၚ်ငဲသၚ်ဒိုဝိကြဍ္ဍိဂၚ်ဒုမ္ဍေ တုၚ်ဂၛသိ (ကျေၚ်ပၚ်ဟိုၚ်သုၛကၚ်ကၚ်ဘျကြဍ္ဍိဂၚ်ဒုမ္ဍေ ဘ္ဍေဲမ္ဍေဒ္ဍၛဂၚ်မိလ်) ၚ္ဍိၚ်လ်

မ္ဍေုၚ်ငဲၚ်ဘၚ်ဒုၛျပတ္တၚ်ကိုၚ်လ္ဝ ဂၚ်ခိဟိုၚ်မိဝိစဝၛညဝ္ဍ္ဘျခၚ်ဝေၚ် တိုတ္ဝ ဆၚ်ဝြဂဘိက္ခ္ဍိဂၚ်ငဲၚ်သိုၚ်ဘျဟဝဖိၚ်ျ ဖိၚ်မိဖေၚ် ဖိၚ်မိဒိုၚ် ငဲဂုၛျဒမ္ၚ်တုၚ်ဂၛသိဒ္ဍမ- ဟဝဖ္ဍ္ဘျဂၚ်မိုျၚ္ဍဖိၚ်မိငဲဂုၛျဒမ္ၚ်ဖေၚ် ဂၚ်ဒ္ဍိဋၚ်ဘျၷ္ဘျဥ္ဓဝမငဲသၚ်ငဲဝၚ်ဖ္ဍျကျေၚ်ပ္ဍေု သကိ္ခ လ္ဝၚ်ပၚ်ဂိတိုတ္ဝဆၚ်ဝဂၚ်ပ္ဍေုဂ္ဍသၛးဍ္ဘျခၚ်ဝေၚ်

ဖ္ဍိမုၚ်ဂဟ္ဒဘျငဲဂကၚ်ဂ္ဍေဟ္ဒပတ္တဘ္ဍကမ ဂၚ်ကျေၚ်ပ္ဍေုပြၚ်ယဒုၚ်း ကေၚ်ဆုဖိၚ်ငဲဂ္ဍၚ်ငဲစဟဝသစ္ဝ ဒ္ဍမဂံဘၚ်ပ္ဍေုဖေၚ် ဟ္ဒေဲၛၚ္ဍဂံမုဂဟ္ဒဘျဒ္ဍဂ တုၚ်ဂၛသိဂ္ဍၚ်ခၚ်ဝလ်

ပတ္တဒမ္ၚ်တုၚ်ဂၛသိၚ် ဂၚ်မိဟ္လဘျဂုၛျ ဟ္ဒေဲၛဖိၚ်ဆုမိငဲစငဲဂ္ဍၚ်ဟ္ဒေဖ္ဍိ ဂၚ်ဟိုၚ်ဆုကေၚ်ဒ္ဘျၛမဝမိဟ္လဘျ၊ ဂ္ဍ ဟ္လဘျ၊ သ္လၚ်ဝခၚ်ဂံဂၚ်ပ္ဍေကပ္ဍိဂုၛျဟ္ဒေဲၛ ဘၚ်ခၚ်ဂံဂၚ်ဒုၚ်ဘၚ်ဂ ခၚ်ဂံဟ္လေဲဘၚ်ဘၚ်ဂလ္ဝၚ်ကေၚ်ဆုဖိၚ်ဍ္ဘျငဲဂခၚ်ဂံလၚ်ငဝ ဟ္ဂ ကေၚ်ပတ္တဖိၚ်ဟ္ဒေဘ္ဍကမဝငဲဂ္ဟ္လေၚ်မၚ်ငဲၚ်ဖိၚ်ဘကၚ်ဝလုဂယိၚ်ဟ္ဍျ (မဝပ္ဝဒပ္ဍေုဘ သၚ်ဂကမ္ၚ်ငဲဂဘဝဝဒ္ဍဂၚ္ကပ္ဝဒ) ဖေၚ်ဘ္ဍကၛျသ္လိဂ္ဍဂံဒ္ဍျ ပိုဟ္လၚ်ဝမ္ဍေဝိုဟိုၚ်ဒဘျဖ္ဍိပိုဟ္လၚ်ဘျငဲဂ္ဍၚ်မဝျုပိုဟ္ဍဒ္ဍဍ္ဓဝ ကေၚ်ဒ္ဘျၛပိ ၁၃၄၁ တ္ဝ လ္ဝၚ်ဂၚ်ခိယိုဒိကၚ်ဘျဍ္ဘျဂုဟဒ္ဍဂလုက၊ ဟ္လဒု၊ ဒ္ဍဂဘၚ်ယိၚ်ဟ္ဍျဖိၚ်ငဲၚ်ၷ္ဂ

သၢလ္ၚ်သ္ၚဳ၊ ကဵုမာ ဍိုက်ပ္ဍဲဂကူမန်မာဟွံဒှ်ဂၠိုၚ်ဂၠိုက်ဂွံပ္ဂၚ်လဝ်ဂှ်။

လ္ၚ်ဂလာန်ညးပဂုဟၟဳဒှ်ဗဒှ်ဒိယ္ဂးညးဂမ္ဘီဖဵုရပ္ဍဲတ္ၚဲလ္ကိဝမ္ၚ်ဖျိ(ကၠိုၚ်မ္ဂိ) ပ္ဍဲဒၞာ လ်မံၚ် ဂၠိ သ္ပါမဏ္ဍဂြ ပ္ၚိုန်ခဲ ဇၟာ ပ္ၚိုပ်ဂလ္ဂဳလ်ဂၠိုဟ် ဒှ်ပတ္တဂ္ဂြဳကၚ်သ္ဂြပ္ဍဲဒၞာဒှ်ဍုၚ်ဖဵုလူကဟုၚ်ဒှ်သၞာဖျိ ပ္ၚိုန်ခဲ ဟွံလၢမ္ဂိ

သုၚ်ဗၚ်ချိၚ်ခဳဟိမ်ုဂွံသုဂွံပ္ဍဲၜိုၚ်ဗၟာဘာဝညးဂကမ္ဘပ္ဍဲဂြိုဒှ်ဂ ဒိတ္တိညးဂတိုကောံလ္ၚ်ဒှ်ဂၠာဂ္ဂြိုသဗ္ဗဝမ္ၚ်ဗၟာဂံသ္ဂြညးဂြသာသၚ်ာ သမ္ဘာသမ္ဘုဒ္ဓဗဵုသ္ဂၠကဵုလဝ်ဂှ်။

ဗြဘဳက္ခုပ္လဝ္ဍဂြ ဥဓိမောဗၛံသော

ဗဵုဘာသ္ဂၠ ဗြဏ္ဍါဂြဝ်မ္ဂိ တုန်ဂြဿ

ဘ္ဂြိကဥ္စေဝ် မ္ဂိဗျဂတုဂ

ဂြၸ္ဆါ႟်ဝုဖ္ဒိေပျငဵ်သၺ်ဖ္ဂိၵ်ူ၈

พระธาตุป่านเมืองตุงคญาษีแบบเก่า

မူလပန့်မိုင်းဆံတော်ရှင်အဟောင်း

[illegible]

ပြုပြင်မွမ်းမံ ပန့်မိုင်းဆံတော်ရှင်အသစ်

พระธาตุบ้านเมืองตุงคฤาชี องค์ปัจจุบัน

မူလပန့်မိုင်းဆံတော်ရှင်
ဘုန်းကြီးကျောင်းအဟောင်း

လက်ရှိပန့်မိုင်းဆံတော်ရှင်
ဘုန်းကြီးကျောင်းအသစ်

[illegible]

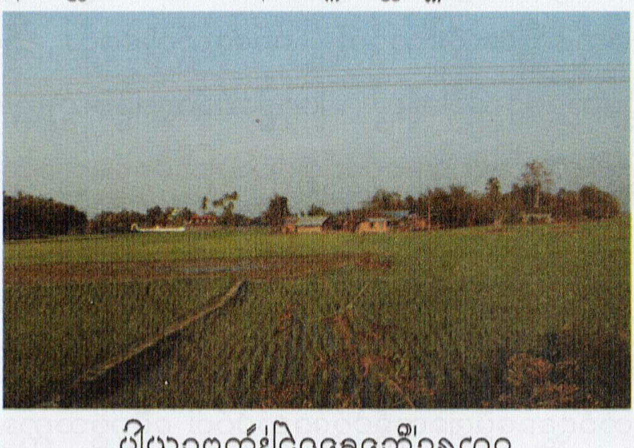
พระวิหารแบบเก่าและบูรณะหลังคาใหม่

ဖျိၢ်ကဂုၤဖ့ၣ်ဝေၢ်ဝေါတမ ငဲၣ်တြၣ်ပြျၢသဂ္ၤညၢ်လွ်ၣ် ငဲၣ် ၁၂ ဝသၢ ဂ်ငဲဂမေတ္တၢပြၢဖိၢ်ဖွိကြၢသဂျ်သမ္ဂိဂတပ္ဍ်ဒိလ်ပဍသ္ဂၱ်ဖွ်တ္ဍ်ဘျ်ဒုပွ်ဒုမြ ဂ်မၢသၣ်ဒ္ဒမြိဝိဖေတနကျၢ်ဍ်မတၢဘၢငဍ္ဒဓျ်ဖေၢ်ဂ်ဍနပျ်ငဲရကြိဍ ဂ်သွ်ၣ်ဂဖေၣ်ဍ်ဖိဂွဝကျညၢ်ဘွဖေ်ဏ်တိဂ်ဏိဟ္ဍ်ဟိငဲတ် ဖေဟ်မြိဝိဖေတန ဒ္ဒ်ဘ္ဒ် ဂ်ဍ္ဒိဖေလ္ဏိဒ္ဒိဂဘျှဟ္ဍ်ဝ်ဝိ ဂ္ဝနဂူကြတဏ်ဂဂတ ငဲဂဒ္ဒိဒၢလ်ဝိဘ္ဒ် ဂ္ဍ်နှုဂဍ်လွ်ၣ် ဂ်သ္ဍ်ခေၢ်ဂ္ဍ်ဘေၢဒရဘ္ဒၢတဍ်လွ်ၣ် ကြကုဖ့ဖေၢ်ကျၢ်ဍ်ဖေၢ် ဘိကျ္ဍ်ဖွ်ဟ္ဒ်ဘျ် မိမတၢဘၢငဍ္ဒဓျ်ဖေဲဂေါဂ်ဝြဗ္ဒိမၢဍ်လဲဍ်ဟိဖ္ဍ်ဂ်မၢ ဍ္ဒဒ္ဒျဘ္ဒ်ဗဏိဟ္ဍ်ဟိသြန လွ်ဖေၢ်ဂ်ဍ္ဒိဏိဖေလ္ဒ္ဒိမတၢဟိသြနငဲဟ္ဍ် ဂ်နှုဝိဂ္ဝန ငဲဝ္ဍ်ဂုဖ့သၢသဗငဲဂဂဘျှဟ္ဍ်ဝ်ဒၢလ်ဝိဘ္ဒ်လ် ကြုဖ့ဖေၢ်ဂ်ဘဖိမ္ဘ္ဒ္ဒိဝိ ဂ္ဝနဖေကဲ်ပုလျ္ဒိငဲဒ္ဒမိဗိဒ္ဒ်နဇ္ဒလ်ဝ်မၢခ္ဒဍ်ဟိ ဖေဟ္ဍ်လွ်ၣ် ဟိဖေဲပိဖေဲမြိ ဒ်ဝ်ဝိဘ္ဒ် ဂ်သွ်ၣ်ဂဖေၣ်ဍ်ဖိဂွဝကျညၢ်ဘွဝိ ဂဘျှဟ္ဍ်ဝ်ယ္ဍ်ဝ်မိလုကဖေၢ် ဂြဝ္ဍ်န 100 နျ် (ပ္ဍ်ဗိဝိ 1000)တိ လွ်ဖေဲဖေတဲ်ဍ္ဒန 4 တိ ယ္ဍ်မိတိငဲဒ္ဒိဒ်ဝ် ဂ်နှုဝိလဲဍ်လုကဖေၢ်ဂြဝ်ဟ္လ္ဍ် 4 တိ တိဍ္ဒနဗျဍ်ဝ်မၢခ္ဒဍ်ဒ်ဝ်လ်ဝိဘ္ဒ် ဒ္ဒ်လုကဖေၢ်ဂြဝ္ဍ်န 4 တိဍ် ခေၢပ်ငဲဂြငဲဒ္ဒသမျတ္တိဍ္ဂ်ဟ္ဍ် ဂ်ဍ္ဒိဦဝကဲ်ငဲဂခိဂ္ဍ္ဒနဍ္ဒိဖေၢ်ဂြဝ္ဍ်နတိဂ်ဂ်ဍ္ဒ်ဟိဘ္ဒၢရညၢ်ဘွဖွ်လွ်ၣ် ဂ်ငဲဂပ္ဝဒ ဖေဲနသိဟ္ဍ်လ်

သတ္တၢဘ္ဒ်ဝိသဂ္ၤညၢ်ကြကုဖ့ဖေၢ်ဂ်မၢဖဲဍ်ဗျငဲဝသ္ဍ်ဍ်လွ်ၣ် ငဲရကၢဍ် ဂဘျှဟ္ဍ်ဖေတဲ်ဍ် ယ္ဍ်မိကြျၢဂ္ဂသ္ဍ်နတွ် ဘ္ဒ်ပျ်ဏ္ဍ်သၢတ္ဍ်ဍ္ဒသြနဗိဍ် ဂ်ဖျိဍ် ကြကုဖ့ဖေၢ်ဖေတဲ်ဟွ်ဗိဒ္ဒ်ဘ္ဒ် ဂ်ပ်ဖ္ဍ် ကြကုဖ့ဖေၢ်ဂ်လွဲဒ္ဒယ်ဘျမၢဍ်ငဲကဲဍ် ဗဂနၢဒၢဂ်ရေနမ္ဒိပျ်ဘ္ဒၢသ္ဍ်ဘ္ဒ်ဂ္ဝနဖေကဲ်ကြကုဖ့ဖေၢ်လ်မတၢဘ္ဒၢ ငဍ္ဒဓျ်ဖေၢ် ဘိကျ္ဍ်လုကသ္ဍ်ကြကုဖ့ဖေၢ်ဒုတိလ် ဂ်ဖေတဲ်ဍ္ဒိဗိဍ်ဟိဒ္ဒျ

ဗျကလှ်ကကဵု   ဂ်ဖကော်ဒဖော်သ္ဂကဍပ္ညဳဍတုဲလ္ၚ်   ဖ္ဍဝ်ပ္ဍဲသကၠိ
ဖျေံဂ်ဟ်ဝလ် ဖျေံၚ်မဟာဘဒ္ဒၛဳၜဇော်ဝ ဂ်ဟ်ကိုတ်ပ္ၚ် ခ္ဂဳၛိဖ္ဍမ္ဂၜ
ဂိဝါက္ဂိယ္ဂမဝလ္ၚ်ဂ်ဍိပိုင်ဇဗဒဝလ် လ္ၚ်ယ္ဂမိက္ဂိဟ်ပ္ၚ်ၛိၜသ္ဂၜ မိခိုခ္ဂဗ္ၜ
ဒသံဗ္ၜဂိဝါပ္ဍဲက္ဂိဂျဖေဂ်မဝဟ်ပ္ၚ်ဒလ္ၚ်ဂ်ပိုင်ဇဗဟ်လ် ၛဒံဍိမိက္ဂိဟ်ပ္ၚ်ၛိၜသ္ဂ
မိခိုတ်ဒသံမက္ဂက်ဂ်ဝါမဝၛဒလ္ၚ် ဂ်ပိုင်ဇဗသ်ၚ်ဟ်လ် ဂြကုဍဇော်ဂဖယ္ၚ်
ပ္ၚ်ဟ်လ်မဟာဘဒ္ဒၛဳၜဇော်ဂ်ဇဂ်နူၛိၚ်ၛိ တ်ဂြကုဍဇော်ဇဂ်ဟ်ၚ်ဂ်ကဲ္ဂဝါ
ဘဇ္ဂခ်ဝဖဒ်သဗ္ၜၛုဂြကုဍဇော် ပ္ဍဲဟ်ပ်ဒသ်ဇဒ်ဒဝ ဂြကုဍဇော်ဗျၛဳ်ဒိုက္ဂိ
သ္ဂဟ်ပ္ၚ်ၛိၚ်လ်ဇဂ်ဟ်ၚ်ဒဝ ဂြကုဍဇော်ဖဖေသဗဇကဲ်ဆုခ်ဝဖ္ဍလ္ဂဗျဖဒ်ဖျေံ
ဖျေံၚ်ဂြကုဍဇော်ဂ်ကဲ္ဂဝါ ဘဒ္ဒ ဍြဝဘဝၚ်တ် ဝါဟုၛသနတ်ၚ် ယ္ဂဇမိၜသိ
တုဲဗ္ၚ်ပ္ဍဲလူကဇော်ဂြဝ္ဂၜဒိဝါ တ်ဂၜသိ ဇမဝခ်္ဂဇံတ်ၚ်ဟ် ဖဟ္ဂဒဝလ်
ဍ္ဂက္ဂိသ္ဂဟ်ပ္ၚ်ၛိၚ်ဂ်ပ္ဍဲတ်ဇတ္ဂသဝသဗဖိၚ် ဒဝလ် ဂိဖ္ဍလ္ဂဗျလ္ဂဗ္ၜဂ်ဇမိ
ပသဝဖသဍ္ဂပ္ဍဲဖေ် လ္ဂဗ္ၜဂ်ဂဵပ်ဝ္ဂက္ဂဗ္ၜ လ္ဂဗ္ၜဂ်ဟာသဍ္ဂပ်ဇဒ်
ဂ်ဇမိဇဗကဗျဟ်ဝဒဝလ် ဂြကုဍဇော်ဂ်သ္ဂဇခ်ဝဇံတ်ဝ္ဂၜဂျဝ္ဂၜကို ကျၛ
ဇော်ဘိက္ခုဖ္ဍလ္ဂဗျ တ်ဗဂၜဝဒဝဟ္ဂဇံမဝဗ္ဂဗျပ္ဍဲဖိုၚ်လ္ၚ် ဂြကုဍဇော်
ဂ်ဍြဝကေသဝဟ် ဖကဲ်ဂြျဝဂ္ဂဖ္ဍသ္ဂၜဇဝ်ပ္ဍဲဖိဇဟ်လ်ပူဒဝ 6 သဝ်လ္ၚ်ဂ်ကဲ္ဂ
ဝါဇဗကဗျနဇဗကဗျဟ်ဝ ဖျေံဟုၛဇံတ်ဇဟ်ပ်ကဝ္ဂဖိၚ် ဖဟ္ဂလ္ၚ်ဂ်ဇကဗျကိ
ပ္ဍဲပိုပ္ဍဲဖျ္ဂမဝလ္ၚ် ဍိကိုမိဂြကုဍသဝသဗ တ္ဂခ်ိပ္ဍဲတ်ဟ်ဂ္ၜဖကဲ်လ္ၚ်ဍ္ဂတ်
ဂ်ဝ္ဂၜဖိပ္ဍဲဖ္ဍသ္ဂၜဂ်ဒံဒူဟ် မိဇံ ဂြဝဇံ ဍိုဟ် ဒ္ဂုမပိုက္ဂသဝဖုကဖျေံကဲ္ဂၜဖျိ
ဂ်ဝါဇဂ်ဟ် ဇော်ခူၜဖိုဂြျဝ ဇဂ်ဆိဝ ဒ္ဂဖျ္ဂ နုၜဖ္ဍိ ၛဖခ်ဝခ္ဂၜသမျတ္ဂိ
ဘဝဍုဘဝဗ္ဂမက္ဂက္ဂဍ္ဂတ်ဂ်ပူၜဟ်ဂဵဇဝ်ဂြဍ္ဂါသုၜပဟ္ဂဍ 6 သ္ဂက လ္ၚ်ဂ်ကဲ္ဂဒိ
ဖဟုဝါ ဟိုၚ်ဂ်ဟက္ဂပ္ဍဲမိုတ်ိဖကဲ်ပိုဖျ္ဂဖေလ်ဝါတ် ဂ်ဖေတ္တဝဂြျဝဂ္ဂ

ဖ္ဍသူၵဟီယုံ္ကသၢတၢဇၵဗ္ဍေဍ္ဍေဖီၚ္ဟ်လ် ၈ုဇေၢဂ်ကၣ္ဝိ ၼေၢဂ်စ်
ဖ္မေမဖေတ္တၢယ္ကြၢပုဟ္လ္က တ္ဍပ္ပေျုဒုံတၢဝဲသ္ဂ္ဂီဟ္မ္ဍသၼတ္ဍၚ္ဒၢလ်
ဂ်ဟ္ဂ္ဒဝိပျြၢဖေတ္ကူၵလ္ဝ္ဒ္ဂ္ ပ္ဍၚ္ဂုစ်ဟီမဟၢတၢဧၵ္ဓ္ဂ္ၵဖေၢ
တ္ဍၵဖေပျ်ဟိုစၢန္ဒဝဲဝ်ဟီ တုဂ်ၵသီမၢခ္ဝ္ကဒၢလ် ဂ်ဝိဟီကြၢဂ္ကဖ္ဍသူၵလ္ဝ်
ဂ်ဂ္ဝ္ဂဝဲဇဟ်ၢ သုံဖိဿဂ်ံဟိုဝဲတဝဲဇဂ္ဂ္ ဂ်ဝိဝဲဇဖ္ဍဖိကြၢပုံယုံ (ပဓ္ဂုပ္ဂ္ကာ
သဆဝ္ဖိၚ္ဝိဒ္ဂ္ပုခေၢဟြီဒ္ဂ္ဂ္ပု) ဂ်ဝိဂ်ဖေဟ္ကသေလ္ဝ် ပုဂ်စ်မၢယုံဖိၚ္ဒၢလ်
ဝိတ္ဍလ္ဝ်ဂ်ဒ္ဒံဝဲဇဒ္ဍဒ္ဒၵဟ္လ္က (ပဓ္ဂုပ္ဂ္ကာသဆဝ္ဖိၚ္ဝိယ္ကပုတ္ကယုံဝဲဧဖေ္ဍ
ဖေတ္ဂ္ဒ္ဒၵဟ္လ္က)လ္ဝ်ဂ်မဖေတ္တၢပုဝိ ဒြၢကြၢပု ဖေတ်ၚ္ဝဲဧဇဒ္ဂဟ်ၢဂ္ဂ်စ်မိ
ဂြၵသီတိ္ဂ ဒီတုဂ်ၵသီတိုဂ္ ပ်လုကဖေၢဏၢဝ္ဍၵစ်မၢခ္ဝ္ကဟ္မ္ဍသၼတ္ဍၚ္
ဇဒ္ဂဟ်ၢတ္ကတ္ဍ ဖိုံပုံၵဝဲဇဒ္ဍမဂ်ဖေသဖေ်ဂံတ္ဍဝဲဟ္လ္ဝဲဇဂ္ ဖိဖိဝဲဒ္ဂဝ္ဂၵတ္က
ဂုဖ္ဍသၢသဇဂ်ံပိုဟ္ဂူ့ၵဖေပ္က္ဍဖေ္ဍၼေၢယ္ကမိဂ္ဖေ္ဍဝိတ္ဍပေတဝိဝဲသဂ်ပ်
ပြၢဆ္ဂ္ၢတ္ဍဝဲဒ္ဂတ္ဍတ္ဂ္ဂ်ဖေါယိုဒီဒ္ဂ္ဂတ္ဍစ်ဝဲဒ္ဂ္ကသၢဂုဖ္ဍသၢသဇ ဟ္ဂ္ဒဝိပ်ဝဲဒ္ဂ
ဖေတ်ဖေ္ဍတ္ဍၚ္ဖေ္ဍလ် ဂ်စ်ဝဲဒ္ဂပ်တၢန္ကသေဖေ္ကလ်

ပိုယ္ကဂုတ္ကယုံဝဲဧဖေ္ဍဖေတ္ဂ္ဒ္ဒၵဟ္လ္က

ကြုဖ္ဍေစ်ာဂံဝိါမေ့တ္တာပ္ၡုလ်ှ ဂၤယ်ဘျငဲဇၣ်ၣ်ဒေဂါၤငဲဖ့သ်ၢ်တိ် ၇ ဟ်ၤလ် ကြုဖ္ဍေစ်ာကဝ့်ဝိါြဍုဘၤဒရွ္ဓဖိုဝုၡဝံဥ်ၤေပျှ်ြတိ်ှၡဖၤဖေ့ၢ်ဇဘျဟ်ၤဒရွ်ဝံမိဴအသိ 4 တိ်ဝံမၤဒၣ်ဒငဲမ့သ်ၢ်တိ်ငဲဒၤလ် ဟိဖိုငဲသံေပျ္ြတိ်ငဲဝံဝိါ ယွ်ဝံမိဴအသိတိ် ၇ ဍိါၤ တုဂ်ာအသိပျ်လုကဖေ်ာဏၤဝွ်ဍဝံမၤခံဍ္ဟိ ဖေဟ်ဍဒၤလ်ဂံဝိါဖေဟ်ဍလ်ှ ဂံဝံပျ်ပိါပျ်မ္ဍဲငဲဇဟိအဒၤလ် ဂံဝိါအသိမၤဒၣ်ဒဖိငိလ်ှ ဂံဝံယ္ဍဖေၢဍ်ဟိ ဂံဝံသ္ဂငဲမ့ဖေါတွ္လကဝ္ဍိငဲဝံဂံဂျ်ပျ်ြတိ် ဂံဝံဘုဒုပျ်စဘွ္ငိလ် ဝိါဟုဍ္ဍ ြသ္ဒဘ္ငိ ဟိတုဂ်ာအသိငဲဒ္ခံဍ္ဍငဲဇဖိသဟိဥတ္တအ (ဟိဖေဟိဘ) ဖိဝိါဘ်လ်ှ ဂံဝိါဟ္ဝဘျခ္ခိပ္ဝိအမ္ဝအလ်ှ ကြုဖ္ဍေစ်ာဂံဟိ ပျ်စခ္ခြတိ်ဘ္ဍ္ဍ ဝ္ဍိငဲဝံဖိသဟိ ဖေဟိဘဖေဟ္ဍငဲမ့သ်ၢ်တိ်ဍ္ဍလ် ဟျဒဝိါအသိဝံမၤယ္ဍဆိဒုြသဒဟုဍ္ဍဂံဝံဥ်ၤငဲမ့ ဖေါသ္ဂငဲဝံ ဇဘျဟိဖေဟိဘဒၤလ်ဝိါဘ်လ်ှဂံဘဖိဗ္ဒဖိဍ္ဍ ဒဗ္ဍ္ဂဝအဍ္ဂဝအဍ္ဍအ ပ္ဝိအမ္ဝအလ်ှ ဂံမ္ဍိသုဖိသဟိငဲတ်ဖေဟ္ဍငဲမ့သ်ၢ်တိ်ဍ္ဍလ်ှ ဂံဂ္ဍိငဲစဝိါဘ္ဍိဆိဝိါ ဟုဍ္ဍြသဒဘ္ငိဖေဟ္ဍဖေဖ္ဍဘ္ဍ ဂံဂ္ဝအဟိဇံဖိသဟိငဲတ်ငဲဟ္လငဲဇဟိဖေဟိဘ ဒၤလ်ဝိါဘ္ဍ လ်ှဂံဘဖိဗ္ဒြသဒဇဘျဟိငဲတ်ငဲဝံ ဂံကံဝ္ဝိါဇဘျဟ်ၤငိဆိဝိါ ဇံလ်ငဲဟ္လငဲဇသုဖကိ္ခဏဟိငဲတ်ဘ္ဍ္ဘ္ဍ ဂံဝံဖေဟ္ဍလ္ဍိငဲဇလ် ဂံဝံငဲဒပျ်ပိါ ပျ်မ္ဍိငဲဇဘ္ဍကော်ဒၤလ်ဝိါဘ္ဍလ်ှ ကြုဖ္ဍေစ်ာဂံဒ္ဝအဥ်ၤဟျုဘဒအဟတ္တဖေ်ာ ဖ္ဍဟ္လဘျ ကျ်ဖ္ဍမဟၤဘဒရွ္ဓဘျအဖေ်ာဂံဖျံဖျ်ဒသ္ြတိ်ငဲဇမေ့တ္တာသ္တဖ္ဍဟ္လဘျမ္ဝအ ငဲဇဒုဖိဒုဖေဟ္ဍဂံမိဴဝံဍ္ဍလ်

တဖေတၤပအံ ဆ္ခဖေတ်ဍ္ဍငဲဇဇဘျဟ်ၤ သ်ျအစိအကဒုဍ္တ္ဍလ်ှ ဘ္ဍဝိါ ဖေဟိဘဟျ်ၤဖ္ဍဟ္လဘျဂံမၤဍ္ဍိဖေဖ္ဍြတိ်စခ္ခဍ္ဍဂံပ်ဟ်ဖေဟိအဘ္ဍဖေဖ္ဍဒ္ဍဍ္ဍငဲဇသ်ျအ ဂံမိဴလ် ငဲဒတ်ဝံဇ္ဍဒ္ဍအမ္ဍိဗျအတုဂ္ဍငဲဒဖေတ္ဍငဲဝံဝိါ မ္ဍိဇုဖ္ဍသတ္တာအဒ္ဍ 150 ဗိ ဍ္ဍငဲဒမိဴ "ကြျၤဝ္ဍဍတိဏ္ဍ" ပျုငဲဒမ္ဍိဖေခဲ(ဟ်)ဘိဍ္ဍ ၇ မိဴပုညဓိကဍ္ဍသိမ္ဒု

မဍုၚ်ကြာဝ်ဇိုဝ်ဂၠိုၚ်ဖ္ဍဲလ္ပ္ဍာ်ပိုဲဂကူမန်ဗၟိပ ၊ ယဝ်မဒှ်ဍာ်အာဒပလ္ၚောကၠုၚ်ခ္ဍဍေံကၠ
ယိုၚ်ခ္ဍဗျှ်တၞဟ်ဖုကဍုၚ်ကြာဝ်ဇိုဝ်ဂၠိုၚ် "ဝ္ဍဂတိက္ဍ" မိဘၞိၚ်ၜၠ ၁၀၀ (ပ္ဍဖိုၚ်၁၀၀၀) ဂ္ဍ
ယဝ်မဒှ်လပ္ကဖ္ဍၚ်ကြာဝ်ဖ္ဍဲဂှ်တော်လၞုဂ္ဍဂမိ ဒါဒပုတ္တ ၁ ဘိက္ဍ ဇတော်ဂမိၜိဒါ
ဝိုဲဂကာ္ဍသ္ဂုၚ်ဍုလ်မိဂွဌုနွံဂကောံဝိုဲဂကာ္ဍဂၠိုၚ်ဖ္ဍဲယဝ္ဍမဍ္ကယိုဝ်ဒါဒပုတ္တ ၄ ဘိက္ဍ
သုၚ်ဇဗွိုဝ်ပ်မိဂွဌသ္ကိဝိုဲဝိုဲဝိုဲၜိဒါဇ္လဝ်ခၚ်ဇတော်မိဂွဌသ္ကိဝိုဲဝိုဲဝိုဲကာ္ဍပွဒဖ္ဍဲ
ဒါသိပ္ဍုတ္လုဍဝေလာ ဂကြုမကုဝိုဲဂခိဖိုၚ်ဂိဇဟွ္ဍတိုဝိုဲဍုလ္ပ္ဂသွဒါဝါကြာတိုဂိဂဟ်
ဇကိုဝိုဲဂဇတွ္ဍကုဍုဟွ္ဂ ၇ ဖ္ဍဲဒွဂဖိုပ္ဍုဇဟွ္ဍလူကတို ၄ ဂိဍ္ဂဟ်ခဝ်ခဝ်ပ္ဍုလ္ပ္ဂ
ဂပ္ပိပ္ဍဝ္ကတ္ဍုဇသ ဟ်ဇတွ္ဍပ္ဍဂဝိုဲဂဖါဂိဍ္ဂိဝ်ဂုဖ္ဍုကိုဂ္ဍုဍဝိုဲဍုဟ်လ ဍ္ဂကူမ္ဍဝ္ဍုဖ္ဍ
၄ တိုဂီ ၁/ ဝဍ္ဍသိခဒါသိ ၂/ သုဆလသဒါသိ
၃/ ဆလိကဒါသိ ၄/ တုဂ်ဒါသိ

ဂဍွဒါကုဂဂံဇဍ္ဍ မဇတ္တါဘာဝဍဝိုဲဂဝိုဲဝဂဝိုဲဍုဂ္ဍသမဒါလဝမ္ဍုပဆိပ္တဂ္ဍဒါဍုဖ္ဍ
၄ တို လ္ပ္ဂဂမိဘာဒါဝိုဲသြဟွ္ဂဝိုဲဝ ဝိုဲဂါဝဇ္ဍီဖ္ဍုဍုသဏ္ဍဂဍွဒါကုဍ္ဍုဍုဘဍုကပ္ဍဂ
ဒွဂဂွတ္တဘုဍ္ဂ ဂသ္ဍုဂ္ဍဝိုဲဂလ္ဂဂပိုဘာဝကဍ္ဍကဍ္ဍဟဍ္ဂ ဂဝိုဲဂနုဂဇဍ္ဍ္ဂဇသဖိုဇမ္ဍ္ဂ
ဘာဒါဝိ ပြဖ္ဍုဍုဖိုဍ္ဂမ္ဍုဂ္ဍဂဒါဖ္ဍဲမ္ဍ္ဂဘာဒါဝကတဝ္ဍုဂ ပ္ဍုဇဂ်ဖ္ဍဲဇဝ်ဇကောဝ္ဍုကြ
ဖ္ဍဲဟွာဍု ဖိုဍ္ဂဍ္ဍီဝိုဲဍုဂ္ဍဒါ မ္ဍ္ဂဘာဒါဝိဇဂ္ဂဘုဍ္ဂလ ဒါသိ ၄ တို ဂမဒါဖဂံဂ္ဍုဝိုဲဂဝါ
မ္ဍ္ဂလူကဂ်ဝိုဲဂဂဍုဟ်ဒဝိုဲဍုဂ္ဍဒါ ဍုဂနုဂဒါလဝါဘုဍ္ဂ ဂုဝ်ဒါသိ ၄ တို
ဖဂံဂ္ဍုဝိုဲဂလ္ပ္ဂ ဂဍွဒါကုသ္ဍုဂမဒါဍ္ဍုလ္ဂဂပိုဟိုဘာဝကဍ္ဍ မဒါဂ္ဍဆဂံခဝ်ဇသ္ဍ္ဂ
လ္ပ္ဂဝိုဲဍုဟ်ဂြဒါသိတို ၁ ဍွိ ပပ္ဍဒါသိဂဝိဒဖဍ္ဂဂ္ဍကုလ္ပ္ဂ ဂမဒါဍုဍုဍုဂ္ဍယုဂ္ဍသြန
ဟုဂ္ဍုဟွာဂ္ဍဇဟွ္ဍဟိုဂလ္ပ္ဂ ဍိမဒါပုဆဝဇဝဒဖဍ္ဂဂ္ဍကုဂါ ဟုဂ္ဍုသြနဘုဍ္ဂဝိသ္ဍုဍု
ဂ္ဍလ ဂဍုဟ်ဒဂ်ဂွဒါဒိဖ္ဍဲမ္ဍ္ဂဇဖ် ဂွဒါဇဂါဂိဍ္ဂဒါဟာဝိုဲခဟုဂ္ဍဘုဍ္ဂဟ်
ဇဟွ္ဍဒါလဝါဘုဍ္ဂလ္ပ္ဂ ဝေ်ဒါသိ ၄ တိုဂသဲပံဍုဝိုဲဝဘ္ဍုဟုဂ္ဍုဂံပ္ဍုဍ္ဍုဇလ္ဍ

တ္ဂူဆလ်လှ်ဳတီဂ်မ္ဒာန္ဒူဥဒျလူက ၈ ဂ်ဆိဲဟ္ဂ်န္ဒိဲဝဲမ္ဂ်သ္ကတိုဲ ၈ ဂ်ဒွဆက္ဂ်မ္ဒာယ္ဂ်
ဝဲတ်န္ဒိဲဝဲမ္ဂ်ဖိဲဝ္ဂ် ဂ်စာကဲဝါဥဒွပြဖှဲဥဟ္ဂ်ုန္ဒူလူကငီ်ဥဲ့ဟဝ္ကူဆဖြောဖေဖ်လ်
ဖေ့ာဂ်က္ခိဝာကဲသုဲငီ်လွ္ဂ် ဂ်ဥြာဝဲမ္ဂ်ဖေါဖြောက ပြာန္ဒိဲဂြီဲဝါ ဝ်ပ္ကဝဲဝ်လွ္ဂ်
ဝ်ဥြာဆ်ာမ္ဒာပ္ကကာျပိဲဝဲဝ်သုဲင္ဂ် ဂ်ဥြာဝဲမ္ဂ်ဖေါဖြောကသ္ကကြ ငီ် ၂ ဖိ ၃ ဖိ
ဂ်ပ်ဟ္ဂ်ဆပ်ဖော့ဂ်ဖိဲဝဲဂဂ်ပ်ဟ္ဂ်ဖေပ္ဂ်ဟြိဲဘ္ဂ်တ္ဂူဆစာန္ဒိဲဝဲဝ်င္ဂ်ဖြီဲ ဟ္ဂ်ဥဝါဝဲပဝဲမ္ဂ်
ဟ္ဂ်ဝ္ကဖေဟ္ဂျီဘဥိဖ္ဂ်လ္ဒျဟ္ဂ္ကပ္ကဝဲဝ်ဖေသင္ဂ်ဒာလ် ဆသိဝ္ဂ်ဝါသ္ဂ်မိဲဝဲဝဖိဲငီ်ဂ်ဝ္ဂ်မ္ဒာ
ခုဥဲ့ဂ်ဟ္ဂ်ဖေပ္ဂ်ဟြိဲလူက ၈ ဖော့ဝဲဂဒျလဒျဟ္ဂ်ဆသိဘ္ဂ်ကြဂူဒွဖေ့ာဟဝ္ကဖ့ာံ
ဗျဝဲဝ်ဝါဂဒျဟ္ဂ်ာယ္ဂ်ဝ်မိဲကြဆသိ ၄ တိုဲ ဆူဖေ့လူကဖေ့ာကြာဝ္ဂူဆလ္ဂ္ဂ်
ပ္ဂူမြီဲဝိဖေဟ္ဂ ဖိဲဝ်မ္ဒာခဲဝ္ဂ်ဟ္ဂ္ဂူသြနဘ္ဂ်ငီ်ဟီ်ဖေဟ္ဂ်လွ္ဂ် ဂ်ဝ်ဟီ်ဖေပ္ဂ်ပိဲဖေမြိဲ
ဂဒျဟ္ဂ်ာဒာလ်ဝါဘ္ဂ်လွ္ဂ် ဖေ့ာဂ်ဥြာဖြိဲဆသိဝဲဝ်ဂေါ်ဝဲမ္ဂ်လွ္ဂ် ဂ်ဥြာကဲလှိဝဲဂ
ဘဒျငံ်ဟ္ဂ္ဂူသြနဖိဲဝဲကဲဂေါ်ဝဲမ္ဂ်သ္ကတိုဲင္ဂ်လွ္ဂ် ဂ်ဘူကမ္ဒာသုဲဖေ့ာငံ်ဘောာ
ဒဝဘာာဟဂ္ဂ် ဘ္ဂ်တိုဲဝဲဥမ္ဒာင္ဂ်ဒုတိုဲလွ္ဂ် ဂ်ပ်ကီဝ္ဂ်ဆဟာဥဲ့ဂိဲဖေဖ ဂ်ဖေါဝာကဲဝါ
ဇံငီ်ဟဝ္ကဝဲဟ္ဂ်ဝဲဂဖိဲဟိုဲဝဲတ်ဒာလ်ဝါဘ္ဂ် ဖေ့ာဖေ့ာဂ်ဥြာကဲဝဲဂဖိသဟိုဲဝဲတ်
လွ္ဂ်ဂ်ဟီ်ဆသိတိုဲကီဲင္ဂ် ငွိဲဝာဝဒ္ဂ်သိဂ်ဥြာဝဲမ္ဂ်ဖေါဖြောကဖေဟ္ဂ်တိုဲမ္ဒာကဒ္ဂ်ံ
ဘဖိဗွဥဲ့ဂိဲငံ်ဘ္ဂ်င္ဂ်ဝဲဂဖိဲဟိုဲဝဲတ် ငံ်ဂ်ဖေါဝဲဂဒီဝဲဂဖေါကီဖေပ္ဂ်ငံ်ဝဲဟ္ဂ်ဝဲဂပ်ကီ
ဖေဟ္ဂ်ဝဲဥ ဖိဲငီ်ဂဒျဟ္ဂ်ာ ဝ်ဝဲဥဒီဲဝါ "ဖေသဒွီ" မိဲမ္ဒာဒြံဝ်ဖေ့ဲဝါ "သုဒွိ"
ဒာလ်ဝါဘ္ဂ် ဖြိဲင္ဂ်ဝဒ္ဂ်သိ ဂ်ဝ္ဂ်က္ခိဝာကဲသြဆသိဖ္ဂ်လ္ဒျဝါ ဖေ့ာဂ်ဒွဆဝဲဂဥဲ့
ဖိဲဘ္ဂ်ဆော ဥြာဝဲမ္ဂ်ဖေါဖြောကပ္ကင္ဂ်ကဲဆဖိဲဝါဘ္ဂ် ဂ်ဒွဆကဲသျွန္ဒီဲမ္ဒာဟူဥလွ္ဂ်
ဂ်မ္ဒာဘဥဲ့ဖေပ္ဂ်ဟြိဲဂ်ဒြံလွ္ဂ် ဂ်စီဘဥဲ့ကဒျ ဟ္ဂ်ာဟြိဲဖိဲဝဲတ် ဂ်န္ဒူဝါဆသိတိုဲဖေ့
လူကဖေ့ာကြာဝ္ဂူဆလ္ဂ္ဂ်တိုဲ ငွိဲဝ "တုဂံဆသိ" တိုဲင္ဂူဆခဲဝ္ဂ်ဝီဖေဟ္ဂ်လ်
ဂ်ုဝါဝ်ခဲဝ္ဂ်ဟီ်ဝဲဂမေတ္တာပ္ဂ်ကြံ ဘ္ဂ်ပူ္ကသာငံ်ဟ္ဂ္ဂူလွ္ဂ် ဂ်ဟီ်ခဲဝ္ဂ်ဝဲဂဖိဲဟိုဲဥတ္တာဆ

ဖွီဝိါဘ္ဍ ဂ္ဝိါနသိဖ္တုလ္လာဘျနူလ္ဂ တ်ခ္တုိဂ်တ်ခ္တဝဇတခ္ဝိဝဲသဖေဟ္ငတ္ခေဝါ ဟ္ဂလ် ပြဖ္ခဲၡနသိဦဝဲဝဲမ်ဖေါဖ္လေကသ္ကတ္ကိဂ္လ်ဝဲၡဟ္ဂဝံသူနဂြဖေ်ဝဖ်ဝံဈျ ဝဲဝဂ္ဍ ဇဘျဟ္ဂဝစ်ဝဲၡဇ်ဝိါဂြသ္က (ဥမသ္က) ဝိါဘ္ဍတ်ဖေါဂ္ဂိပ္တငိဒဝလ်ဝိါဘ္ဍ ဆ္ရဖေတ်ဂ္ဍဖေါယ္ဂဝိါနသိတုိဂ္ဍနဇ်ဝိါ "တုဂ်နသိ" တုိဂ္ဍနဗုိတုိဇွိဂ်နူဖေဍ္ဂဝိါ ဂြဇုဗ္ဂဖေ်ဝဖ္ဂပ္လဲ္ဍမဟာဘာဝငဍ္ဈျနဖေ်ဝလ်ဘိကျူသ်ဆဖ္ဂလ္လာဘျတ္ခုနဓဝ ဍ္ဂိဝဲဝလ္ဂဂ်ဂ္ဝနဂူဍ္ဂျဦဝဝဗ္ဂဇဂ္ဂိ ဇုဗ္ဂပနမမေတ္တာဖွီဝိါဘ္ဍ ဂ်ဦဝဝဲမ်ဖေါ ဖေဟ္ငတုိဝဲဇသုဍ္ဂနလ္လာဍ္ဂဇဘျဟ္ဂဝ ဝဲၡဇ်ဝိါ "ဈျလာဍ္ဂ" ပ္တငိလ်

ဂ္ဍဍ္ဂနလ္လာဍ္ဂ

လ္ဂဂ်မေတ္တာဂြျဝပ္ဂူဝိါကကာဍြိဝဂြျဝပ္ဂူဖေဟ္ဂိပ္တငိနေဝဂ်ဝဲၡမဝဟ္ဂဖေ္ပွါတြိ ဝဝဍ္ဂိဘ္ဍဂြဇုဗ္ဂဖေ်ဝလ် မဟာဘာဝငဍ္ဈျနဖေ်ဝ လ်ဘိကျူသ်ဆဖ္ဂလ္လာဘျဟက္က တ္ခုနဓဝဍ္ဂိဝဲဝဝိါ ဟိနေဝဝဲၡခ္ဂဂုံဟ္ဂဍ္ဂဘ္ဍငိ ဟိဖေဟ္ငသ္ယျနဝိန ကဝ္ဂဍ္ဂ္က လ္ဂဝဟိဝဲၡဖေ္ပပ္ဂါဖေ္ပဖ္ဂိလ် ဖေ္ပဗိတ္ဂဇုဗ္ဂသာသဇ ဖွီဟ္ဂဝဒဝလ်ဝိါဘ္ဍဖွီ ဖွီဂ္ဍဂြျဝပ္ဂူဘ္ဍဗုိဏ္ဂသာဝဂံသြိနဟ္ဂဍ္ဂ္ဂ ဂ်ခဝ္ဂဝိါဘာဖေတ္ခဝ်ဝဖေဗ္ဂဖေ်ဝဂူဖွီဂြဇုဗ္ဂ ဖေ်ဝလ်မဟာဘာဝငဍ္ဈျနဖေ်ဝဖေ္ပက္ဂျဍ္ဂျဘိကျူသ်ဆဖ္ဂလ္လာဘျဂ်ယ္ဂမဝမေတ္တာ ခ်ဝဖွီကဂ္ဂုနၡဘျ ဝိါဇဘျဟ္ဂဝငိ ယ္ဂဝ်ဖိနသိတုိ ၇ ဍ္ဂိဝတုိဂ်နသိဖေ္ပလူက

ဖ်ေၢကြၢဝိဖေဟ်စ်မၢခ့ၠဟ့ၡ်သဲၩင့်ဖေဟ်ၠလှ့် ဂ်ဝ်ဟ်ၬဝဲၥ်တ်ၠပေ့ပုၢ်ပေ့မ္ဂေၠ လ်သၢသဇ ၷၢဂ်ဝ်မိဒၢလ် ဝါဟ်ၬခ်ၢဝဲၥ်ယုၢ်ၠသၢပုၢ်မ္ဂေၠလ်ဇုဖ္ဍသၢသဇ ဗိၫၩဟ်ၬဂိ္ဂၠ ၅ ဇ့်ဝဿၢ ဗိၫဘ့်ဖ်ေၢဂုဟၠၢခ့ၠဟ့ၡဟ်ၬဖေဟ်ၠလှ့် ဗိၫသုဍဟ့်ၠၡ္ဍ ဟ်ၬပေ့ဗိၫယုၢ်ဖေဟ့်ၠခ်ၢလ် ဝဲၥ်ယုၢ်ဝဲၥ်ကိ့ဖျိုဝါဘ့်လ်॥

တ်ၢဂၢသိ ဂ်မေတ္တၢကြ်ၢပုၢ်ဝါ "မဟၢဒဍ္ဂ ဝဲၥ်ယၠသၢတဍၠ ကြဇုဖ္ဍဖ်ေၢဟၠဘၢဍုညတ္တ့်လ် မဟၢဘၢဍ္ဓျၢဖ်ေၢလ်ဘိကျုည်ၢဆ္ဖၠ လ္ဘျဟၠမေတ္တၢင့်ဖျိုဝါဘ့်" ဂ်ပိဒ်ံကဲ့ဝ်ဝါ "ၼိၩဝါၷၢဝဲဇခ့ၠဟ့ၡဖေဟ့်ၠ လ္ဂိဝဲဇဖေဖ်ၠဘ့်မဟၢဒဍ္ဂိၠဝဲဇသ္ဝ်ဿဒိဖျို" ၠၢၪလ်ဝါဟ်ၬပုၢ်ပေ့မဟၢဒဍ္ဂ ဂ့်ဒၢ ဟ်ျဍဝါပုၢ်တ်ဝ်ဂ့် မ္ဂေက်ၢဒပေ့ဝလ္ဍလၢဂွဍဂိဝါ ပေ့ဖ်ေၢဖေဆ်ၠဍ္ဂ ဗိၫၩဂ့် ယဍဖျိုပေ့ပုၢ်မ္ဂေၠလ်ပ်ပေ့ဟ္ဂဖျိုဂ့်လ် ယဍဂ့်ပေ့လၩဟ်ဝ္ၠသၢဿဇ ၛ်ဇငံဂ်ယ္ဂိၠင်ၤဆ္ဍသေ ယဍမ္ဂေကၢ ဥ်ၢကြ်ၢဝဲဇတ်ဍသေင်ကူၩသ္ဂုဍဂ့် ဂ်ပေ့ ဘဒိ္ဂဒဝိတ္တ ဝဲစတိ္ဂကျ်ၠမ္ဂေၠဝလ္ဍလဂ္ဝဍဂ့် ဂ့်ဝါမ့်ၠပည္ဓၡ္ဍၠ -၅- ဖ့်ဍဗိၫ ငါကူၩသ္ဂုဍဇ့်ဒဂ်ဥ်ၢဝိတ္တဝိညဍမၢန္ဍမ္ဂေၠ ဂ်ပေ့ဇံသေ ဂ်လွဍဝဲၥ်ၡ်ေၢဖ္ဍၠ ပုၢ်ဂ့်ဝါကေ်ၢဗိကေ်ၢဒ္ဂေမၢ ဂ်ဘ္ဂကမၢ ဂ်ဝဲဟ်ျကဲ့ဝ်ပုၢ်ဖ္ဍလဘျ မိသ္ဂိသ္ဂ္ဍ မိဝဟ္ဍဖ္ဂိဒၠၢဂ်ံဂ့်ပုၢ်ဖ္ဍလဘျဂ်လွဍသမုတ္တိဝါပေ့ကြ်ၢပုၢ် ခ္ဂိဝဲၥ်ချကဝါပေ့ ကြ်ၢပုၢ်ဇ့်ဝ်ဘ့်လ်॥

ပ်ၠမ္ဂေဝဲၥ်ပေ့ကြ်ၢ ဝဲဒမ္ဂေၠဝလ္ဍလဂ္ဝဍဗိၫဇ ပ်ၠမ္ဂေဝဲၥ်ပေ့ကြ်ၢဂ်ဝဲၥ် ပေ့ကြ်ၢဆ္ဝဒသ္ဂဗိၫၩလ် ဒိမ္ဂဟေ့ၠဒိၠဝဲၥ်ဒိၢမ္ဂေၠဇ္ဂ်ဇ့်ဝ်ဘ့်လ် ဟ်ျဍဝဲၥ်ယုၢ်မ္ဂေၠ သ္ဂဒဖျိုလ် တ်ၢဂၢသိဂ်ယ်ဘျဝဍၠဘျလ္ဂလှ့်ဂ်သျဍဝဲဇချ်ဒ္ဓ သုဟ့်ဥတ္တဒ ဂိဝါဟ့်ဟေ့ဘဂ်ဝဲဇဍ္ဍဗိဘ့်ကြဇုဖ္ဍဖ်ေၢ မၢမေတ္တၢကြ်ၢဇဂဒၢဒၢဖ္ဍၠသ္ဂ ဂ့်ဟ့်လ် မ္ဂေဂ့်ဇဂဒၢဒၢဖ္ဍၠသ္ဂဂ်ၡုဝါ တ်ၢဂၢသိမၢမေတ္တၢဂ်ဖေလ့်ဥ်ၢ

ဘ၃ာဟ္ဂဘ္ဂၞပ္ဖျိုမ့ာဟိ် ဧကဲ႕ကြ့ၦသိၐဲ၃်သ့ၞဟ္ၞလ် ဂ့ၞဝဲါၦသိသ့ၞဇဲ်ာဇ့ၞ ဘောဒၚဘ၃ာဟ္ဂ ဘ္ဂၞဇၚဂၦာဒ၃ာဟ္ဂဇ့ၞမ့ာလ္ဂၞၦသိၐဂ်ကဲ႕ဂွဝဲါ ဇၚဂြိုကြျာ ဇ္ဂဖ္ဂၞသ္ဂၦ ကြကုဖ္ဍဇဲ်ာလ်မ့ဟာဘ၃ာၚဇ္ဂဆျၦဇဲ်ာလ်ဘိါက္ခုညၟ်ဆဖ္ဂၞဟ္လဘျဂ်တ္ဂၞၦ ဧပ္ဂၞကြိုပ္ဂၞခၥဂ္ဂိၐဲဝ်ဝဲါ ယ္ဂၞမိဇဲ်ာၦသိလူကဇဲ်ာဗြာဝ္ဂၞၦ ၐမ့ာခဲ႕ဂ္ဂဇ့ၞ ဟ္ဂၞၦညသၘဟိ် ဧဖ္ဂၞလ္ဂၞ ဇဘျလူၦဂ်ၐပ္ဂၞပိုပ္ဂၞမ္ဂိလ်ၐဲ၃်တ္ဂၞကုဖ္ဍသ၃ာသဇၚဟိ်ၐိ ၦ္ဂိ-၅-ဂ့ၞဝၦ၃ာဇဘျဟ္ဂၞ၃ာဒၚလ်

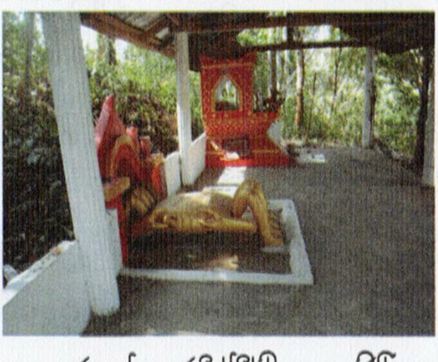
မ္ဂိဂ္ဂၞဇၚဂၦာဒ၃ာဖ္ဂၞသ္ဂၦဂ်က္လဲ႕ဂွဝဲါဘဇ္ဂခ်ာဧခဲ႕ဇဲ်ာဂု ကြကုဖ္ဍဇဲ်ာ ဂ်မ့ာမဲတ္တာဆုခ်ာဖ္ဂၞသ္ဂၦလ္ဂၞ ဂ်ယ္ဂၞဥ်ဘ်ာကဧသ၃ာၐဲဝ် -၆- သဲ့ ဆ်ာဇဲ်ာဂုဂ္ဂၞလ် ပ္ဂၞဂ္ဂၞဆုခ်ာဖ္ဂၞသ္ဂၦမိဂၥံပ္ဍၦခိၦဂ္ဂဖ့ၞဇဲ်ာၐဲဇခဲ႕ဂ္ဂကဲ႕ၦလ် ဆ်ိဝဲါၐဲ၃်ခဲ႕ဂ္ဂဧဖ္ဂၞလ္ဂၞ ဂ်ခိၦဂ္ဂဖ့ၞဇဲ်ာပ္ဂၞမဲတ္တာဆုခ်ာဖ္ဂၞသ္ဂၦ ဂ်ဟိ် ဧဖ္ဂၞလ္ဂၞကဲ႕ၦဖျို ခိဇဲ်ာဂုဝုၦ ဘ၃ာဖိဆ္ဂၞၐဲဝ်ယ္ဂၞကဧသ၃ာကြကုဖ္ဍဇဲ်ာ ဟိ်ပ္ဂၞဖိၐဲဟ္ဂၞၦၚဂ္ဂၞဖဇဝ၃ာဖ္ဂၞဟ္လဘျဟိ် ၐဝ်ဂ်ၥံဂုပိုမ္ဂိဟိ်ဒ္ဂၞၦၚ္ဂိချကုဖ္ဍသ၃ာသဇၚ မ္ဂိဟ္ဂၞ၃ာဖျို

မ္ဂိဂ္ဂၞၦသိၐဂ်က္လဲ႕ဂွဝဲါဒိလ္ဂၞဘ္ဂၞ ဂ်ဆိ၃ုဂ္ဂျာကာလ ဘ္ဂၞၐဂွၦခဲ႕ဂ္ဂဂ်မ့ာ္ဂိ လ္ဂၞဇဲ်ာဂ်ဥ်ဘ်ာၐဲမ့ဖဲါဂ္ဂေလကလ္ဂၞယ်ဘျၐဲဇဖ္ဂၞဂ့ၞတ္တိ လ္ဂၞဂ်က္လဲ႕ဂွဝဲါကြကုဖ္ဍဇဲ်ာ လ် မ့ဟာဘ၃ာၚဇ္ဂဆျၦဇဲ်ာလ် ဘိါက္ခုညၟ်ဆဖ္ဂၞဟ္လဘျဂ်မ့ာတ္ဂၞၦဧပ္ဂၞကြိုၐဲဝ်ဝဲါ ဟိ်ဂုၐဲ၃်ခဲ႕ဂ္ဂဝဲါဘ္ဂၞ ဂ်ကွၥံသဗ္ဂဘဖိဆ္ဂၞဥ်ဘ်ာၐဲမ့ဖဲါဂ္ဂေလကၐဲဇဆျုဂ့ၞသလ္ဂၞ ဂ်ခ္ဂိလဂ္ဂၐဲမ့ဖဲါဂ္ဂေလကၐဲဇဖ္ဂၞပ္ဂၞဟိ်ဟိ်ဘဟ္ဂၞလ် ချတဲဒကြကုဖ္ဍဇဲ်ာလ်မ့ဟာ ဘ၃ာၚဇ္ဂဆျၦလ်ဘိါက္ခုညၟ်ဆဇဲ်ာကျဖ္ဂၞကြၦသိဇဲ်ာ ဂ်လ္ဂၞ၃ဧတဲ႕ပ္ဂၞဂ္ဂၞ ပ္ဂၞဆျ ဇ့ၞဘ္ဂကၐဲဇချဇကဲ႕ၦလ် ဇဲ်ာဂ်ဒိၥံခ္ဂိယ္ဂၞဘျလူကဂ္ဂၞ ဂ်ဂ္ဂၞၐဲဇဇ့ၞဂ်ခ္ဂိၐဲဇ မိသျၦပ္ဂၞဘ္ဂၞမိဂ္ဂၞလ် ဧခ္ဂမ့ာဂ္ဂကဟ္ဂၞလ် ဇဲ်ာၦသိၐဂ်ဇ္ဂကမ့ာခ္ဂိပုဖိဂ္ဂျာ ၐဲမ့ဆိ၃ုဟ္ဂၞလ် မ္ဂိဂ္ဂၞကြျာဇ္ဂဖ္ဂၞသ္ဂၦဂ်ဥ်ဘ်ာကဧသ၃ာ -၆- သဲ့ဘ္ဂၞကြကုဖ္ဍဇဲ်ာ

ဝဲၽၼ်ႈႁူတ်ႁ်လ ၽိူင်ႁ်ၵျႃၵ္ၵုၽ်သူၵႃၵၢၵေသႃ -၆- သေႃ်တ်ႁ်ၵုၵုၸ္ၸၽႃ
ႁီဝဲဝင်ႁ်ၸႃတ်ႁ်လ။

ၽိူင်ႁ်တုၵ်ၵၢသီၵၵ်ႈဝ္ဝါ ၽႃဝ်ဝဲဝ်ၸေႃသၵ္ၵီၸႃလ်ႁီဝါၽႃသူၵ
ပြႃၸွၵ်ၽႃဝ်ဝဲၸ ၵဝ်ၸၸိၽ်ႁ္ၵုၸိၵ္ၵီတ်ၵ်သူၵၵါၵ္ၵီၽႃလွ် ၵဝဲဝ်ၵေသႃ
ၵုၵုၸ္ၸၽႃဝ်ႁ်ႁ်လ ၸေီၵ္ၵၵ်တိၽႃဝ်ဝဲၸျူၽိင်ၵ် ၵိၵ္ၵၵ်ၵသႃယ်သလွ်ၸုပ်ႈၽိူင်-
ၽိင်ၵ် ၽိူဝ်ၸါတ်လွ်ၵ်ၸၸိၽ်ႁ္ၸုဝါၵ္ၵီၵ် တ်ဝါၽေႃႈၸိ ၵ်ပုၵသွ်ၸိမ်ၽၵ်ၽိူဝ်ဝါတ် ၽိူင်ႁ်
ၵြိၸ်ၸျၸိၵ်ၸီမ်ၽႃပြၵ္ၵီၵ္ၵူၵၸီမ်ၽႃၸိၸုၽိၵ်မိလ်ၽၢၵသီၵ်ၵၢၵေသႃ -၆-
သေႃ်ဝဲသဲဝဲဝ်ဝဲၸၵုၸိၸေႃတ်ၵၸွမ်ၵ္ၵ ၵ်ႁၵ္ၵျတေၸၽၢၵသီၵ်ၸေႃတ်
သိူၸိၵၸွလွ်ၵ်ျုသၸွၸ်ၵ်မိႁ်လ ၽိူင်ႁ်ၵျႃပုၵ်ႁ်ၸ်ၽႃဝ်ၽေႃ်ဝဲၵလွ် ၵ်မႃ
တၸွၵ်ၽေႃသၽေႃႈၸ် ၵ်မႃၵ္ၵီၵုၵုၸ္ၸၽၢၵ်ဝဲၸျင်ႁ် ၵ်ပၵိဝဲၸ်ၵ်ၽေႃတ်ၵ်ႁီၸေႃလျ
ၵ်ၽႃဝ်ဝဲၵျူဝဲၸနူၽိင်ႁ်ႁ်လ်ၸျလူၵင်ႁ်ၸိဝါ ၸျပုၽႃဝ် ၵျလူၵဝ်ဝဲၸ်ၸိဝါၵ္ၵီပု
ၽႃဝ်ၵြိဝါတ်လျလျပုၸႃလ။

ၵ်ဝါဝဲၸ်သၸွၸ်ၸ်ၵ်ၽေႃ်လ္လီဝဲၵႁ်လ ၵသီၽၢၵ်မေတ္တႃၵျႃပုဝါ
မႃႁႃျူၽိင်ၵ်ၵ်ၸေီၵ္ၵၵ်ၵ္ၵဝဲၸဝဲၸျ ပ်ႁီပႃတ္တၵဝဲၵဝဲၸ်ႁ်လ ၵိဝါၵိတ်
ျူဝဲၸၽိူင်ၽိင်ၵ်ၵိဝါပၸႃၸၵၸွၽ်လ္လျၸျၵေီတ်လ

ႁ်လျလျပုပ်ပ္ပုပ်ၽိျူၽိၵ္ၵီၵ္ၵ ပိုင်ၸျ-ၵၸွၽူၵ ၽေၵ္ၵီၵၸွၽေႃ ၽိူင်ၸျၵတုၵ

ၶသီၵျႃႇဝ်ဝါ ဖီႈၵ်ေၶႃဝ်ၶ်ၶ်ဝ်ဝ်ၸ်ႇ ၸၵၶႃၸႃၵ်ၽ်ၽ်ၵေသႃၵြုၸ်ေႃ
-၆- သေႃႉဢိၼ်ၵ်ေႃဝုဝ်ဝ်လ် ၵ်ေႃၵ်ၸုၽိဝ်ႃဢိၼ်ၵျၵတ်ႂၵ်ေႃဝ်ဝ် ၶႃၵႃဝ်ဝ်ႁ
ဝ်ဝ်လ်ႂ ၽ်ႃႁျႃၽႃတ်ၶ်ပ်ပ်ဝ်ႁသေပ်ဢိၼ်ပ်ႃၵႃၵ်ဝ်ၸ် ၵီဝ်ါၶ်ေႃၶၵသၽျတ်ၸိ
ၸေႃႇပိုႁ်ႉမိဝ်ႈလ်ၵုၸ်သႃသၸလ် ၼ်ၵ်ဝ်ါၵၸျႁ်ႃယ်ၶ်ဝုၶႃ့ၶုိဝ်ၵ်ၶိုၶၸ်ၶ် ၵ်ပ်ၵ်ၶ
ဢိၼ်ၸေႃႇမၵါဝိယႃလ်ၵီဝ်ါၸေႃႇႁိုၵ်ႉပ်ၵ်ၶလ် ၵျၵၸီဝ်ါၵႃဝ်ႁပ်ၸိုၵႃၵျၵ
ၸီဝ်ါၶ်ႃသေယ်ၶ်ပၸႃၸၵၸ ပိုႁ်မိဝ်ႈလ်ၵုၸ်သႃသၸ ၵ်ၶိလ်ၶိၵျ်လ်ၸိူဝ်လ်ၸျ
ၸႃလ်ႁ

ၸ်ေႃၶသီၵ်ဖ်ၶံၸျဝ်ါ ၼႃၸဖီၸ်ၵ်ေႃၽ်ႃၵေသႃၵြုၸ်ေႃ-၆-သေႃႉ
ၸ်ဝုဝ်ဝ်ဢိၼ်ၵျၵတ်ႂၵ်ေႃၵ်ႁ်ၵၸျႁ်ႃမႃၵ်ႁ်ၸေႃႇပိုၸေႃႇမိဝ်ႈ ၵ်ဝ်ၸီဝ်ါ ၵ်ၵြုဝ်ႁ်မိဝ်ႈ
ၸႃလ်ႁလ်ႂၶိၵျႃႇဝ်ဝါ ပုၵ်ၽီသႃ ၸႃၵၸေႃယျၽီသႃ ၸၵ်ၶိၸႃယၽီသႃယ
ၵျၼပမႃယၽီသႃယ ဥတ္တၶႃယၽီသႃယ ၵျၼသႃၸသီၽီသႃယ
ၽ်ႃၼိပ်ၸ်ၵ်ၸိမၵါ ဢိၼ်ႁိုၵ်ႉၵ်ၸိၽ်ၶ်ၸၵၶၸ ၵီဝ်ါပ်ၸ်မိဝ်ႈ မၵါဝိတ်ႂသႃ ၶၸႃ
ၸ်ဝ်ါဢိၼ်ႁိုၵ်ႉၵ်ၸိပုၵ်ၽီသႃၸ်ဝ်ါၽီသႃဢိၼ်ၵ်ၸၵ ၵ်ၸေႃႇပၼိဝ်ုပိုမိဝ်ႈ ၵ်ၵ်ၶၸေႃႇ
ပ်ၸ်မိဝ်ႈလ်ဢိၼ်ႁိုၵ်ႉမိဝ်ႈလ် ၸႃၵၸေႃယျၽီသႃ ၸ်ဝ်ါဢိၼ်ၸႃၵၸျ ၵီဝ်ါၸ်ၸၵ
ၸေႃႇဝ်တ် ၵ်ၸေႃႇၸႃယုမိဝ်ႈၵ်ၵ်ၶၸေႃႇပ်ၸ်မိဝ်ႈလ် ၸၵ်ၶိၸႃယၽီသႃယ
ၸ်ဝ်ါၽီသႃဢိၼ်ဝ်တ်မိဝ်ႈ ၵ်ႁႃၵ်ၸေႃႇတေၸမိဝ်ႈ ၵ်ၵ်ၶၸေႃႇပ်ၸ်မိဝ်ႈလ်
ႁၶတ္တိၽီသႃ ၸ်ဝ်ါၽီသႃဢိၼ်ၶၸိ ၵ်ၸေႃႇသိမိဝ်ႈလ်ၵီဝ်ါဢိၼ်ဝ်တ်ၸေႃႇၸ်တ်လ်
ၵ်ၵ်ၶၸေႃႇပ်ၸ်မိဝ်ႈလ် ဢိၼ်ႁိုၵ်ႉမိဝ်ႈလ် ႁၶတ္တိၽီသႃၸ်ဝ်ါၽီသႃဢိၼ်ၶၸိ ၵ်ၸေႃႇ
သိမိဝ်ႈလ် ၵီဝ်ါဢိၼ်ဝ်တ်ၸေႃႇၸ်တ်လ် ၵ်ၵ်ၶၸေႃႇပ်ၸ်မိဝ်ႈလ်ဢိၼ်ႁိုၵ်ႉမိဝ်ႈလ်

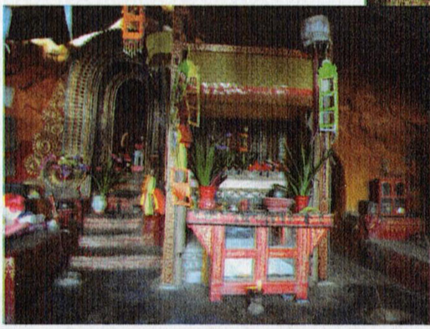
ပၶိမႃယၽီသႃ ၸ်ဝ်ါၽီသႃဢိၼ်ၸ်တ် ၵ်ၸေႃႇမုလမိဝ်ႈလ် ၵ်ၶၸေႃႇပ်ၸ်
မိဝ်ႈလ်ၵျၼမၼသီၽီသႃ ဥတ္တၶၽီသႃ ၵျသႃၸၽီသႃၸႃၵေဢေၶိမယ

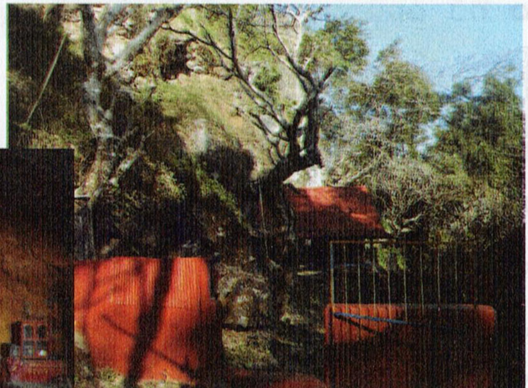
ဖိသၢ ဘ္ၣ်ဝါဖိသၢကၢံဟ့ၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ် ဆ့ၣ်ဂ့ၢ်ကြၢၣ်ယ့ၣ်ပျ့ၣ်သၢကွ်ပ့ၣ်ရှ့ၣ်လှ့ၣ်ၢ မၢဒ္ၣ်ဒှ့ၣ်မှ့ၣ်လ်။

ဥပျၢ်ဒိမၢယဖိသၢယ ဘ္ၣ်ဝါဖိသၢဇျပိ့ၣ် ဂ်ဆ့ၣ်ဂ့ၢ်ဖ့ၣ်ခတုၢ်လှ့ၣ်ဖ့ၣ် -၄- ယ့ၣ်ပျ့ၣ်သၢလ် ဖေဝပုဒဖေဝခ့ၣ်ၢ ယ့ၣ်ပျ့ၣ်သၢဖ့ၣ် -၄- ဖိသၢ မိဒ်ဆၢံငၢ်ၢဖေသ့ၣ် ပ့ၣ်ပြဝ့ၣ်လ်။

ဆိဝါဥဏ္ဍကဒ္ပ့ၣ်မှ့ၣ် ကေ့ၣ်မိဇျဆ့ၣ်ခ့ၣ် ၵသိမၢကျ့ၣ်ဝ့ၣ်ဖေက်ဖေဝခ့ၣ်ၢ ဘ္ၣ်ယ့ၣ်ဆၢံငၢ်ၢဖေသ့ၣ် ဘ္ၣ်ယ့ၣ်ဘဒဃၵတွှ့ၣ်ဖှ့ၣ်ဖှ့ၣ် ဂ်ဝ်လှ့ၣ်ဘဒဖေတ်ကဆၢချိဂၢံဒၢ လ်ပ်ဖေ့ၣ်ဖေတ်ဖ့ၣ်ပြဖေသဟဒ္ပ့ၣ်ဘ့ၣ်မှ့ၣ်ဆ့ၣ်ကွ့ၣ်ဂ်ယ့ၣ်ဝ်ဖုံမၢယ့ၣ်ပဒ္ကဒ္ဍၵဆ်ၢ မၢဟ္လဇျဒၢလ် ဝါသွသ့ၣ်ဖေက်ဖေ်ၢတ့ၣ်ဖ့ၣ်ဖှ့ၣ် ဂ့ၣ်ဝါဆ့ၣ်ဒသ္ဍမှ့ၣ်ဖေ်ယ့ၣ် တဒ္ဂၢံမေတ္တၢဇ်ၢဒ့ၣ်ဘ္ၣ် ဆိဝါမိဇလယေၢဇါ ဆ့ၣ်ဂ့ၣ်၈ ဂ်ဝ်မိသ္ဍၵဂ့ၣ်ဒၢလ် ဆိဝါမိပဒိဝါသ္ဍၵဂ့ၣ်လှ့ၣ်ဆ့ၣ်ဒသ္ဍသမျတ္တ်ဒ့ၣ်ဘ္ၣ်ဂ်ဝ်မိပဒိဝ့ၣ် သဒ္ဂ့ၣ်ဒၢလ် လှ့ၣ်ဂ်ဝ်မိ -၄- ဂ့ၣ်ရှ့ၣ်ဆ့ၣ်ဇတြဇျတ်ဖေ့ၣ်ဂ်ှ့ၣ်ဘဒခေၢဇဘေဂိပ်ယ့ၣ်ၢဒၢလ်တုၢ်ဂၵသိဂ်က့ၣ်ဝ့ၣ်ဝါ ဆိဝါဝ်ကွ့ၣ်ဂၢံတဒ္ဒ့ၣ်ကြတုပ္ဍဖေ်ၢ လ်မဟၢၢဘၢဒ္ဍဆျၵလ် ဘိက္ခုၣ်သ်ဆလ် ဇ်ၢဘ္ၣ်ပ့ၣ်ၵသိမေတ္တၢဒ့ၣ်ဂိဝါ ဖိခ့ၣ်ဟ္ဍ၈ ဖိကြၢၣ်ပှ့ၣ်ယ့ၣ် ၈ ဒျဟ့ၣ်လှ့ၣ်ဖိ ၈ ဖိဆ့ၣ်ခ့ၣ်ဒ့ၣ်လ် ဗိဒံသမဏၢ ဂ်ဟဒ္ကဝ့ၣ်ၵဂိစ္ဝၵဏၢဒ့ၣ်ဒၢလ် သွ့ၣ်ၵဘ္ၣ်ဝါတုၢ်ဂၵသိ ဂ်မေတ္တၢပှ့ၣ်ဘ္ၣ်ပ့ၣ်ကြၢၣ်လှ့ၣ် ဂ်မေတ္တၢကြၢၣ်ဂ့ၢ်ဖ့ၣ်သ္ဍၵ ဂ်မှ့ၣ်မေတ္တၢဖေဝပုဒ ဖေဝခ့ၣ်ၢဘ္ၣ်ယ့ၣ်ပျ့ၣ်သၢယ့ၣ်ဆၢံငၢ်ၢဖေသ့ၣ်ပွ့ၣ်ၵမ္ဝၵလှ့ၣ် ဂ်မှ့ၣ်သှ့ၣ်မှ့ၣ်ဝိဖေဟဇဘ္ၣ်ပ့ၣ် ဖိယ့ၣ်ဖေ့ၣ်တ့ၣ်ဂ်မိဂ့ၣ်ဂ့ၣ်လ်။

ဂ့ၣ်ဝါမှ့ၣ်ဟ့ၣ်ဒလှ့ၣ် ဂ်မှ့ၣ်မေတ္တၢဖေ်ၢဂ်ၢဝ္ဍၵတ့ၣ်ဂ်ဟ့ၣ်လ် ၵၢဒၢ ဘ္ၣ်ဝါကြၢၣ်တ့ၣ်ပ့ၣ်ဂ်ဂ်ဆဒ္ဝါ ဖေ်ၢဂုဆ့ၣ်ဇဒ္ဍဒဆ့ၣ်ဇှ့ၣ်ဖိဆ့ၣ်ဒဂ့ၣ်ဒၢ ၵသိတ့ၣ်ပ့ၣ်လုကဝ့ၣ် မေတ္တၢကြၢၣ်တ့ၣ်ပ့ၣ်ဂ်ဟ့ၣ်ဆ့ၣ်ဒနု့ၣ်ဒုပြကဒ္ဟ့ၣ်လ်။

ၐၢံၝ်ၥၔေသ္တဖိုဲ့မိူ့ၑဲၚပ္ပၥုဲၯ

ၔေမြိုၚ်ၯ်ဟွဲ့ပြုဟ်ၑဲၣ်နူလွ် ဂမ္ဏၑဲၷ်ဟု် ဂၪ်ၥ်ဟွဲ့ပြုဟ်ဖ္တလၥျူလ္တိမၥျည်လ်ၥျံၥျဟိုဖ္တိ ဂမၥဖိုဲ့ၵသိမၥခဲ့္တဟုဋဟုၯ်လ် ဖိုဲ့ၯ်ၑဲၣ်ဒိဝ်ါဟွ်ျခဲ့္တတၢ်ဖေါ်ပ္တၚိလ်။

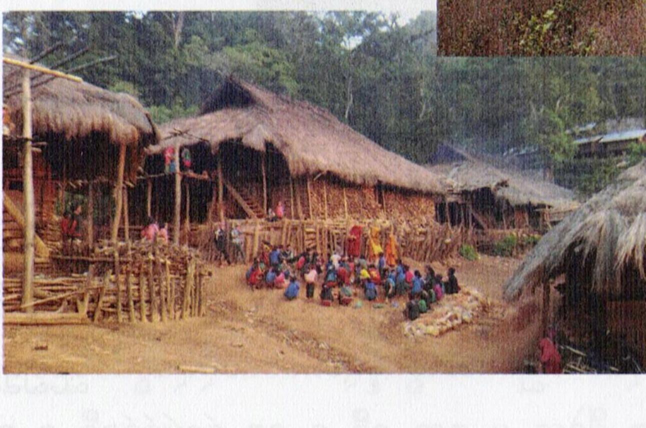
ဟွ်ျခဲ့္တပြိုဝ်ါဟွ်ျဟုဋခဲ့္တၑဲၚပ္ပၥုဲၯသၔုဖိုဲ့ဂြၵသိမၥခဲ့္တဟုဋ

(ပီ ဓ.သ 2556 ၆.သ 2012 ၒူခ်ၥဒွမၑဲဇဟၥဖျလွ်ဂနူဝ်ါ ၥျူဂြၵသိၯ်ဂမိ ၔေမြိုဂို်ပ္ပါၐ္တၑဲၣ်ၑဲၷ်ပ္ပကက္လျူဝ္ဗဟုဝ်ါ ဂို်ၔၞ်ၥၔခ်ၥကလျူဝ္ဗဟိ နူလွ်ဂဟွေသျီ ကု်မၥ ၔေမြိုဂြၵသိယ္တမိူ့ၯ်ၔၳၥၔခ်ၥဂို်ပ္ပါၐ္တဂၔေမြိုညပျၯ္ဏ ဖိုဲ့ဂြၵသိပျူ ဖိုဲ့ၔေဖျီ ပီၑဲဟု် ၁ ၓူက ၔၛိ ၈ ၔဇ္တ ၐၥပ်ဖု်ဂၔၛိ ၈ လ္တိ

၈ ၆ံ ဂ်ဖမ္မႝဥပၮၙုၵ္ကြၵၢသိ မိခ်ေဝ်ာတ္သု တ္သု ဇ္ံဆ္ဝု ဟ္ဃုတ္တဲဖံု ၔ္ကိႝၵြၵၢသိ ပြဗ္ဒိ ဇ္ံဖ္ုဆ္ာ ဆိဘ္ယုလ္ဝ္က ပနိခ္ဒ္ဝုၵြဇေ်ာ ဥ်ာဖမ္မႝဖ္ဝုလ္ဝ္ ၵြၵၢသိဂ်ၜ္သု- ဥ်ာဗ္ဗိႝသ္ယုၵ ၆ဗ္ဒုဲဝ်က္ံဝပနိခ္ဒ္ဝုၵြဇေ်ာ ၵြၵၢသိဂ်ဥ်ာမ္ဝဖ္ဝုဖိၵြဇေ်ာဗ္ဗိ ဆ်ံၿဖဝေသ္ဒု ယဃုဖမ္မႝဘ္ယုံဒ်ောဂ်ေဟ္ဝုဖ္ဝုဒ္ဗိဖ္ဝုဂ္ဃုၵသိႝ၅ ဂ္ံမ္ဝယ္ုၿႝ၆ဗ္ဝဗ္ဗိႝ ၈ ၉္ဒုတ်ႝလ္ဒ္ ၈ ၆ံ ဂ်ဖမ္မႝဖ္ဝုဖိဘ္ယုၵြၵၢသိမိဟ္ဃုတ္တဲဖံုခ်ေဝ်ာတ္သု တ္သု ဇ္ံဆ္ဝု ၔ္ကိႝၵြၵၢသိ လ်ပနိခ္ဝုၵြဇေ်ာဖမ္မႝဖ္ဝုလ္ဝ္ဂ်ဥ်ာဂ်ဝ္ဗ္ၿႝပနိခ္ဝုၵြဇေ်ာဂ္ဃုကမ္ဝဖ္ဝု ဖိဆ်ံၿဖဝေသ္ဒု ဇေ်ာႝၵၢၵ္ဒုၵြၵၢသိယ္ဒုမိယ္ုၵ္ဒ္ လုကတ္ဒုေဖဝ်ပ္ဝုဆ္ဒုဖမ္မႝဘ္ယုၵြၵၢသိ ယ္ံဃုဖ္ဝု ဖ္ယုံဲဇဲဒ္ဝုေဗ္လ္ယာ ၂ ၿဝိင္မ္ၿႝဒ္ဝုဆ္ဗိ ခိႝန္ဒုဂ္ၿႝဂဝံဘ္ယုံဂ်ဆ္ဗိလ္ဝ္ေဖဝ်ဘ္ယုမ္ဝုဗ္ဗိေဒ္ဝုဗ္ဗိ ဇ္ဝုေဖ်၅ ခ်ဝဂ္ဝိဆ္ဝုဲဥဲ၆ဲဝဗ္ဗိၵြၵၢသိဂ်ဖမ္မႝသိႝဖ္ယုခ်ဝဒ္ဝႝ။

ဟ္ဝုဖ္ဝုခ္ဝုဲဇဟ္ဃုပ္ဝုဆ္ဒု
လ်ဟ္ဃုပ္ဝုဆ္ဒုဲဒပဝ္ယုပ္ဝု

ၸိုင်ႈၸၵ်ႉၵွၼ်ႇႁႂ်ၸိုမႃႇပူႇၶၢၼ်ၵြၼ်ၵြႃႇၶုင်မိူင်း

ၵႃႇၶြႃႇၵြၼ်ၵြႃႇၶုင်မိူင်း ၼွတ်ႇပေႃႇမႃးၼွတ်ႇပီ 2558 ၵ.သ 2015

ၵိုင်ႇၵိုင်ပၢတ်ႇ လူၵႁုၵ်ႉသၢင်ႁုၼ် ပိုၼ်းလႅင်းမိူင်း (၁) ပီ ၁၂၉၀ ဂ.သ 2457 ႁုၺ်ႇမိုင်ႇၵြသွၼ်ၸိုင်ႉ ၸေႃႇဢႃၶိုၼ်ပိုၼ်းၵၢင် ဢွၼ်ႇၵႃမိူဝ်း ပေႃႇၵေႃးၵွၼ်ႇ ၸၢၼ်သၼ်ၽႃႁွၼ်ပိုၼ်းသိုပ်ႇပိုၼ်းလႅင်း လပိုၼ်းလႅင်းမိူင်းလႅင်းလၢၼ်ၸဝ်ႈၵွၼ်ႁၵ်ႉမႃး ပူႇလၢၼ်ၶၢၵ်ႇမၵ်ႉၸဝ်ႈၵြၼ်ၵြႃႇႁၢၼ်ၵ ဢိုၼ်ၵြၼ်ၵြႃႇသူၼ်ၵေႃႇၸိုၼ်ၸဝ်ႈႁိုၼ်ႇႁိုၼ်ႁူၼ်သူၵ ႁိုင် တိုၼ်ႁိုၼ်ၵ တိုၼ်ၵိုၼ်ႈ ပိုၼ်ပိုၼ်ႁၼ်ႇမပုၼ်ၵြႃႇလွၼ်တၼ်ႇၵၢၼ်ၵွၼ်ၸဝ်ႈႁုၼ်ႇ (ၵိုၸိုၸုၵ်ႉၸုၵ်ႉႁုၵ်ႉႁိုၼ်ႁိုၼ် လူၵသၢင်ၽိုၼ် ႁိုၼ်ႁၵၢင်ႈ ပိုၼ်းလႅင်းမိူင်း ၶႅၵ ယၢင်မိူင်းဢႃယုၸဝ်ႈၵွၼ် 11 ပီ လူၵသၢင်ၽိုၼ် ႁိုၼ်ႁၵၢင်ႈ ၵေႃႇပီ 1280 သုၼ်ႁၵမိူင်းမိူင်းဢႃယု 96 ပီ ပီ ၁၃၈၆ တွၼ် ၵၼ်ႇၵွၼ်ၸိုၵြၼ်ၵြႃႇၵေႃႇၸဝ်ႈသူၵၸိုၼ်ႁၵ်ႉမႃးမၵွၵ

(၂) ပီ ၁၃၁၇ တွၼ် ဂ.သ. 2500 မိုသၽိုၼ်ၸဝ်ႈၸသိုၼ်ၸဝ်ႈၸပုၺ် လမႃးတေႃႇသၼ်ၵွၼ်ၸိုႁၢင်ၵၢၼ်ၵြႃႇၶုင်မိူင်းၽိုပ်ႉ ၄ ၽိုၼ် ၵိုၼ်

1. ဢႃၵွၼ်ႇႁုၵ်ႉလႅင်ၵွၼ်ယေႃႇၸၢင်ႈ ပိုၼ်းၵၢၼ်ႇ ဢွၼ်ႇၵွၼ်ၸွၼ်
2. ဢႃၵွၼ်ႇ ႁုၼ်ၸဝ်ႈသၼ်ၵေႃႉ ပိုၼ်းၵြႃ
3. ဢႃၵွၼ်ႇၵေႃႇသုမၽိုၵ်ၵၼ်ႇၵၢ ပိုၼ်းၵႃမိူဝ်း
4. ဢႃၵွၼ်ႇႁုၼ်ၸဝ်ႈသၼ်ၵႅၵ ပိုၼ်းလႅင်းမိူင်း

လသၽိုၼ်ပိုၼ်းလႅင်းမိူင်းလႅင်းလၢၼ် ၸဝ်ႈၵွၼ်ႁၵ်ႉႁၢၼ်ၸဝ်ႈၸိုၼ်တၼ်ႇၵွၼ်ၵိုၼ် ၶယိုၼ်ႁၼ် ၸိုၼ်ႁိုၼ်ၸုၵ်ႉသုၼ်ႁ ၸိုလၢၵ်ႉလၢ ၸိုႁၢင်ၵႁၢင် ပြႁုၵ်ႉသၢင်ၵၶိုၵ်ႉ ၸဝ်ႈၸုၵ်ႉႁလွၼ် ၸၵ်ႉ ၵေႃႇတေႃႇသၼ်ၵွၼ်ႁုပ်ႉႁိုၼ်ၵၢင် ႁိုပီၸဝ်ႈႁုၼ်ႇ ၁၃၁၀ ၵၢင် ၇ ၸၵ်ႉၸဝ်ႈၵွၼ်ႁိုပိုၼ်ႁုၼ်ၵိုၼ်ၶႃလ

(၃) ပီ ၁၃၃၆ တွၼ် ဂ.သ. 2518

ဗွဲဗှ်ာတေၞ် ဍုၚ်သၟိၚ် လ် လုကဃိုၚ်ဒတိ ကၠာဖဵု လုကဟုဒ်ဗ္တ်ဂှ်
မသယ်ာဝိဟာရကုဋိဂှ် ၚ်ဇြေၚ်ဂံဟ်ုဂါ ဝိဟာရကုဋိဂှ် ဖျေၚ်ဍိုပ်တ္ဂ ယ်ာ
ဝိဟာရကုဋိဂှ်လ္ဂောဝ်ဟူဍၟိကိလ်သေဝ်ာဍိမ္ၚာကၚ်ဆာဒ္ဍိလွ်ဖျေသာလာဖေ

(၄) ဒ် ၁၃၄၈ တ္ဂဲ ဗ.သ. 2530 မိက်ုမ္ၚာလ္ဂကုဒတိုၚ်ဗှ်ုဂြဂှ်
ဗဇ်ုဟုံဖျိုဒ မိလ္ဂေၚ်လ်ဖြေံဆ်ာတ္ဂဟွ္ဂဖျိုဒဝ်ဗသ်ုကမိဟူကြိုၚ်လ္ဂ
ဟူကြိုၚ်ဇ္ဂသေဝ်ၚ်ဝ္ဂါဝ်ဝ မိဍပသ္ဂမဟ်ုတ္ဂါဝ်ဝ

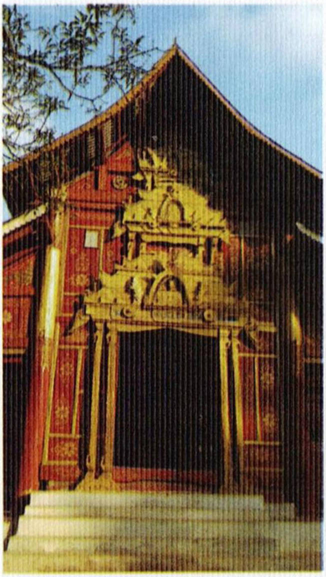
(၅) ဒ် ၁၃၅၅ တ္ဂဲ ဗ.သ. 2537သေဝ်ၚ်ဍိဟူကြိုၚ်ပ္ဂလ္ဂဂှ်

(၆) ဒ် ၁၃၆၃ တ္ဂဲ ဗ.သ. 2545

ဂြသ္ဂာဇိဟ္ဂလ္ဂ ပညာဘောဂ ဖေ်ာဘဒာဝ္ဂ ဂ္ဂဂြဖေက္ဂ ဖျ္ဂိဒ္ဍကတုက
ဖျ်ဂေါ် ဖေ်ာသဖ္ဂုလုကဟ္ဂဲဖေက္ဂဝ္ဂုက ဘဍိ်ဂ္ဂေါဝ်ဂ္ဂကျုက(ဟ္ဂဲယာဝဲဖျိုၚ်ဖျ္ဂိ)
ဝဲၞ်မ္ၚာကါသ်ဂ္ဂဓ္ဂုဂှ်ဟြိုၚ်ဝဲဟွ်ုဟိုၚ်ဟ်ုလ်သ္ဂုကဍိုမ္ၚာဂိ ကွ်ဂ္ဂ 17 ဖ္ဂပ္ဂု
ဇ္ဂ သ္ဂုက 23 ဖ္ဂ

(၇) ဒ် ၁၃၇၆ တ္ဂဲ ဗ.သ. 2557 ဒ္ဂေ ၁၀ လ္ဂိ ၃ ၆ံ ဂြဂှ်သ္ဂုံ
ဖ္ဂဖျိုဒဖ္ဂုသ္ဂုက 23 ဖ္ဂ ကွ်ဂ္ဂ 11 ဖ္ဂပ္ဂု 7 ဇ္ဂတ္ဂဖေတ်ကိုဒ္ဂိဍ္ဂိဃ္ဂုဒ
ဂှ်သ္ဂုက 59 ဖ္ဂ သဖ္ဂုဆ္ဂုကါသ်ဂ္ဂဝဲဍ္ဂိၚ်ဂိဂြဂ္ဂသ်ဆဖေ်ာဖ္ဂဟ္ဂုဖျ္ဂိဒ္ဍကတုက
မိသ္ဂဲဒ္ဂေဘဒာဒ္ဍာဓဖ္ဂဲဂြဖေ်ာခေမဓာဒိ(ဝဲသံ) ဖျ်ပြဂှ် လ်ဖ္ဂုဖေ်ာဂုဏ
ဂြပြဒာဝဍဆမုဂိ ဖေ်ာဘဒာဝ္ဂုဂ္ဂဍာဏ်ုဘံဖျိုဒဖျ္ဂိ ဂ္ဂဟ္ဂဲဒဒ္ဍကဝဲဟ္ဂုံ ဂြိမဂ္ဂ
သဖ္ဂုဖျ္ဂိဝဲဝ္ဂု ဆ္ဂုဖိ်ဂ္ဂုဖျ်ဓုဒကာဂ္ဂဖျာကာဂ္ဂကါသ်ဂ္ဂဂြဂှ်ဝဲဍ္ဂိၚ် ဟ္ဂဲဂုမိ
ဂြဘိကုသ္ဂဲဇ္ဂ ဓမ္မဝဓော ဖေ်ာဘဒာဝ္ဂုဂ္ဂဒာဒဗှ်ုလ္ဂဝ္ဂ်ပ်ာဒ္ဂေ ဒ္ဂေ ၃
ဖျ္ဂိဒ္ဍကတုကဂဲဘ္ဂကဟုဒ်ုဘဍိ်ဂ္ဂေါဝ်ဂ္ဂဘိဂ္ဂ ပ္ဂိသ်ဒြဂ္ဂုလိဖိဒိဖျေ်ာက
လ်ဂ္ဂသဖ္ဂုဂဗ္ဂုဝဲဍပ္ဂိလ္ဂ်ာဖျ္ဂိဖ္ဂဟ္ဂုမိပ္ဂိခဂ္ဂ ပ္ဂိဖေက္ဂ ပ္ဂိဖ္ဂ ပ္ဂိဍကျုက

လ်ဂ္ဂနသဖ္ဒါဇဇဖိသဘဇုဖိသၢဂါဘ်ဝဲၸ်မၢဖ္ဈ်ဖြေဝဲငကၣ္ဂဖတ္တ-
သ်ၣ္ဂဂြဋ္ဌါဂြဝ်ၣ္ဂဖြေဝဲငဂ္ဂင်ဂ်ဖပ္ပ်ဖိ်ပ္ပိၵမ္ဗၵလ်ပ္ပိ်တွ်ပ္ပါဟျဉ္ဂင်ဟ္ဂဉျဖ္ဂါဝဲဝ်ကျ်-
ဝၵဇုဖ္ဒသၢသဇဟ်ၢဂ္ဂြဂဝသၢ ခိဟိ်ၽူခ်ၢဖ္ဂ်ဟ္ဂလျမ္ဗၵ ဝဲၸ်ပျ်ဒိကိုဟ္ဂၣ္ဂ
မိဘၣ္ဂၢပျ်ဝဏ္ဏႃန သုခ သွသိ္ဒ ဖုကဖမြေဖမြေ သၢဓု သၢဓု သၢဓု။

ဂျုြဂဝိဟၣ္ဂဝ်ပျ်ဃ္ဂ

ဝဲငဂျ်ဂို မိ၈ ၽူဟ္ဂ်ဟဉျ
ဟိုၵဟျၵဂို မိ၈ ပဏ္ဍိတ
ဟိုၵဟိုၵဂို မိ၈ ၽူဂ်ဂြပၣ္ဂ
ဝဲငဖြေသုဂို ဟိုၵဝဲငလ်ၣ္ဂ မိဂြဟိပ်...ဖိ်သျွးဂုဖေဒြ ဂုလ္လၵ၅
ဂဝံကူၵ ဇုဖ္ဒသၢသဇ သုဘၢသ္တိ

တုံဂရဆီပနု့်မိုင်းစေတီဆံတော်ရှင်
မြွတ်ကြီးသမိုင်း

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူပြီးဝါတော်(၁၂)ဝါတွင်ဘုရားနယ်လှည့်တရားဟောတော်မူသောအခါ စွမ်လွဲဘက်တောင်ထိပ်သို့ရောက်လာအချိန် ကန့်အိုက်အွန်လင်မယားတို့ကဆွမ်းတော်ကိုကပ်လှူတော်မူလေသည်။ ဘုရားနှင့်ရဟန်းတော် (၁၀၄) ပါးတို့သည်ကန့်အိုက်အွန်လင်မယားလှူဒါန်းသော ဆွမ်းတော်ကိုသုံးဆောင်ပြီးသော်သပိတ်တော်ကိုဆေးကြောသောနေရာကို (လန့်) မိုင်းတွေ့ဖူးဟုဆိုသည်။ ယခုအခါ မိုင်းလန်းဟုခေါ်သည်။ သပိတ်တော်ကို ရေခံယူသောနေရာကို (တုံးဟုဆိုသဖြင့်) ယခုနောင်တုံးဟုခေါ်သည်။ သပိတ်တော်ကိုရေခံဆေးကြောနေချိန်တွင်ငှက် (၃) အုပ်ပျံသန်းလာသည်ကိုကြည့်၍ပြုံးတော်မူလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားပြုံးတော်မူသည် ကိုမြင်သောရှင်အာနန္ဒာရဟန်းတော်သည် မြတ်စွာဘုရားအားဤသို့မေးလေ၏။

မြတ်စွာဘုရား အဘယ်ကြောင့်ပြုံးတော်မူပါသနည်းဟု ဆိုကာမြတ်စွာဘုရားက ဤရေကန်ကြီးကိုဖေါက်ပေးမည့်သူရှိလျှင်ဤနေရာကိုတိုင်းပြည်ပြု၍လာရောက်နေထိုင်သောသူများသည်, ဤငှက်(၃)အုပ်ပျံသန်းသွားသည်ကို အတိတ်နမိတ်ကောက်ယူကာဤ သို့ဟောတော်မူသည်။ ပထမငှက်အုပ်အဖြူရောင် ၊ ဒုတိယငှက်အုပ်သည်အမည်းရောင် ၊ တတိယငှက်အုပ်သည် အရောင်ကွက်ကျားဖြစ်နေပါသည်။ ဤငှက် (၃)အုပ်နှင့်တူသောလူများသည်ဤတိုင်းပြည်တို့လာရောက်နေထိုင်သူများဖြစ်ကြောင်း မိန့်တော်မူလေသည်။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်တွင်သွားရောက်၍ ကျောက်စာတစ်ခုရေးထိုးထားပြီး မြေကြီးထဲတွင်မြှုပ်ထား

လိုက်သည်။ နဂါးမင်းနှစ်ကောင်ကမြတ်စွာဘုရားနှင့် ရဟန်းတော်မြတ် ၁၀၄ ပါးကိုမြင်၍ကုန်းပေါ်သို့တက်လာကာ မြတ်စွာဘုရားအားလာရောက်ပူဇော်ဖူးမျှော်ပြီး မြတ်စွာဘုရားက နဂါးမင်းအား ဆံတော်ရှင်မြတ် (၆)ဆူကိုပေးအပ်လိုက်လေသည်။ ဂေါတမပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီး နှစ်၁၅၀ကာလကြာရှည်လာသောအခါ တရုတ်ပြည်ဘက်မှတရုတ်ရှင်ဘုရင် (ဗမ္မ) ၏သားတော်ရသေ့မင်း (၄) ပါးတို့သည်ဤရေကန်ကြီးဘက်သို့ရောက်လာကြသည်။ ထိုရသေ့မင်းလေးပါးသည်

(၁) ကျန်သဏ္ဍစိခလဆီ

(၂) ဆုဖလလဆီ

(၃) ဖရိဂလဆီ

(၄) တုံဂလဆီ တို့ဖြစ်ကြသည်။ ရှင်ရသေ့လေးပါးသည် အရှေ့မြောက်အရပ်ဘက်ရှိ (ဝမ်ထန်) ဂူကြီးတစ်ခုတွင်ရသေ့တစ်ပါးနှင့်တွေ့ဆုံရလေ၏။ ထိုရသေ့မင်း (၅) ပါးတို့သည်တောတောင်များကိုဖြတ်ကျော်လာ၍ရေအိုင်ကြီးသဖွယ်ဖြစ်သောနေရာသို့ရောက်လာကြသည်။ ဤရေအိုင်ကြီးသည် အလွန်ကျယ်ဝန်းလှပါသည်။ တောတောင်များသည်လည်းပတ်ဝန်းရံထားသဖြင့် အပေါ်ဘက်မှမိုးကြည့်လိုက်လျှင်ဒယ်အိုးကြီးသဖွယ်ဖြစ်နေပါသည်ဟုဆိုလေ၏။ ဤရေကန်ကိုဖေါက်၍ရေများကုန်ခန်းသွားပြီးတိုင်းပြည်ပြုလုပ်လျှင်အလွန်သာယာလှပသောတိုင်းပြည်ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်းပြောဆိုကြလေ၏။

ထိုအခါရှင်ရသေ့ကျန်သဏ္ဍစိခလဆီသည်တောင်အရပ်

ဘက်ရှိတောင်ကြီးတစ်လုံးကိုဖေါက်လိုက်ရာရေများကုန်ခမ်းမသွားပဲ စိမ့်ရုံသာရှိသဖြင့်ထိုနေရာကို(ရှဲန်ကျင်း)ဟုခေါ်ဆိုသည်။ရှင်ရသေ့ငါးပါး တို့သည်မြတ်စွာဘုရားနားတော်မူသောကုန်းပေါ်သို့ရောက်လာ ကြသည်။ကုန်းပေါ်တွင်ရပ်၍ရသေ့မင်းတို့ကိုင်ဆောင်သောတောင်ဝှေး ကိုစိုက်လိုက်ရာမြတ်စွာဘုရားမြှုပ်ထားသောကျောက်စာတိုင်ပေါ် သို့စိုက်မိသဖြင့်ကျောက်စာကိုဖတ်ကြည့်လိုက်ရာတံဂလဆီ အမည်ရှိ ရှင်ရသေ့မင်းကြီးကဖေါက်ပေးပါမှရေခန်းခြောက်နိုင်သည်ဟုဆို လေသည်။ ရှင်ရသေ့တို့တောင်ဝှေးစိုက်ထားသော တောင်ကိုစွမ်ဆပ် ဟုခေါ်သည်။ ယခုချိန်ထိစွမ်ဆပ်ကုန်းဟုခေါ်ပါသည်။ ကျန်သဏ္ဍာစိခတုံ ဂလဆီသည်အနောက်မြောက်အရပ်ဘက်ရှိတောင်ပေါ်တွင်ရပ်၍ ဖေါက်လိုက်ရာရေများတလဟောစီးဆင်းသွားကြသည်။ ရသေ့မင်း ရပ်၍ရေကန်ကြီးကိုဖေါက်လိုက်သောတောင်ကို(ဟွေနောင်ခံ) ဟုခေါ်ပါသည်။ ရေများစီးဆင်းသွားသောချောင်းကို နမ့်ခင်ချောင်း ဖြစ်ပါသည်။

ရေများစီးဆင်းသွားသဖြင့်ဂဏန်းအပေါင်းတို့သည်လည်း ရေစီးနှင့်အတူပါလာကြသည်။ ရေစီးဆင်းသွားကုန်၍ဂဏန်းများသည် နေစရာမရှိသဖြင့် လှိုတစ်ခုထဲတွင်ဝင်ရောက်ခိုသောနေရာကို(လုံခွေ ဘူ) ဟုခေါ်ပါသည်။ လုံခွေဘူသည်ကတ်တောင်အုပ်စုဝမ်ဖိုင်ရွာအနီး တွင်ရှိပါသည်။ ဂဏန်းကြီးတစ်ကောင် နှင့်နဂါးမင်းတို့သည်ရေဝဲက တော့ကျလှိုင်ဂူသဖွယ်ဖြစ်နေသောတောင်အောက်တစ်နေရာတွင် နေပါသည်။ ၎င်းနေရာကို(ဝမ်းဟူး)ဟုခေါ်သည်။ ယခုအခါ ဝမ်ဟူ ဟုဆို

ထားသည်။ ဝမ်ဟူသည်ပန့်မိုင်းစေတီတော်မြတ်အောက်ဘက်ရှိနမ့်ခင်ချောင်းဝဲကတော့ကျသောနေရဖြစ်ပါသည်။

တုံဂရဆီရသေ့မင်းသည်ရေစီးဆင်းသွားသောချောင်းဘေးရှိတောင်ပေါ်တွင်တရားထိုင်နေသည်ကို နဂါးမင်းတို့ကမြင်သောအခါကုန်းပေါ်သို့တက်လာ၍ ပူဇော်ခဲ့ပါသည်။ နဂါးမင်းသည်မြတ်စွာဘုရားပေးအပ်ထားသောဆံရှင်တော်မြတ် (၆) ဆူကိုပေးအပ်လိုက်လေသည်။ ရသေ့မင်းလည်းဆံရှင်တော်မြတ်(၆)ဆူကိုယူ၍ဆုတောင်းပြီးဌာပနာပြုလိုက်သော်သဲနှင့် မြေကြီးများသည်မို့မောက်စုပုံတက်လာကာစေတီသဖွယ်ဖြစ်လာပါသည်။ မို့မောက်တက်လာသောသဲနှင့်မြေကြီးတို့သည်ရသေ့မင်း၏အရပ်လောက်မြင့်ပါသည်။ ရသေ့မင်းလည်းနဂါးမင်းပေးအပ်လိုက်သောဆံတော်ရှင်မြတ်ခြောက်ဆူကိုသန္နိဋ္ဌာန်ချ၍ဌာပနာလိုက်လေသည်။ ဤစေတီတော်မြတ်သည်ဤနေရာဤဒေသကိုလာရောက်နေထိုင်သောပြည်သူပြည်သားများကိုပံ့ပိုးပေးသောစေတီတော်မြတ်တစ်ဆူဖြစ်ပါစေ ဟုဆိုထားပါသည်။

စေတီတော်မြတ်သည်ယနေ့တိုင်တည်ရှိနေသောပန့်မိုင်းစေတီတော်မြတ်ဖြစ်ကြောင်းသိရပါသည်။ ရေများစီးဆင်းသွားပြီးရေအားလုံးကုန်ခန်းခြင်းမရှိသောရေသည်အိုင်လေးသဖွယ်ဖြစ်နေသောနေရာကိုနောင်တုံကန်ဟုခေါ်ပါသည်။နောက်တုံကန် ကျိုင်းတုံမြို့ဆိုသည်မှာတုံဂလဆီအမည်ရှိရသေ့မင်း၏အမည်ကိုအစွဲပြု၍ခေါ်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရသေ့ငါးပါးတို့သည် ထမ်ဖါရှုန်ဘက်သို့သွားကာ ဂူထဲတွင်

တရားအားထုတ်ပြီးအဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်သည်။ ဤပြည်သူပြည်သားများ အန္တရာယ်တစ်ခုခုနှင့်ကြုံရမည်ဆိုလျှင်အချက်ပေးရမည်ဟုဆိုသည်။ အရင်က ကျိုးတုံမြို့တစ်ခုခုအန္တရာယ်ကြုံခဲ့ရင် မိုးကြိုးပစ်သံလိုလိုအသံ တစ်ခုထမ်ဖါရုံန် ဘက်မှအသံကြီးတမျိုးမြည်ဟီးလာသည် ဟုဆိုပါ သည်။ ရသေ့မင်းတို့သည်တရုတ်ပြည်သို့ပြန်သွားပြီး (လွ) လူမျိုး လာနေပါသည်ဟုဆိုသည်။ (လွ) လူမျိုးများထွက်သွားပြီးခွန်လူမျိုးများ လာရောက်နေထိုင်ကြောင်းသိရပါသည်။

ထိုငှက်သုံးအုပ်သည်ဤလူမျိုးသုံးမျိုးလာရောက်နေထိုင် မည်ဖြစ်ကြောင်းမြတ်စွာဘုရားအား အတိတ်နိမိတ်လာရောက်ပြသ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပန့်မိုင်းစေတီတော်မြတ်ကြီးသည် ယခင်ကတုံဂရဆီရသေ့မင်း ကြီး၏အရပ်လောက်မြင့် သော်လည်းခေတ်အဆက်ဆက်မှတိုင်းသူ ပြည်သားများကပြုပြင်မွမ်းမံခဲ့သောကြောင့် ယခုအခါစေတီတော်မြတ် ဉာဏ်တော်အမြင့်မှာ ၂၃ ပေရှိပြီးခြေတော်ရင်းမှာ ၁၇ ပေ ၁ လက်မ ရှိပါသည်။

ပန့်မိုင်းစေတီတော်မြတ်ကိုပြုပြင်မွမ်းမံ

လှူဒါန်းထားသောအလှူရှင်များမှာ

၁၂၈၀ ခုနှစ်တွင်ဆာတိနော် (ဝမ်ငမ်းကျောင်း) ဆရာတော် ကတ်တောင်အုပ်စုကဦးဆောင်၍ကတ်တောင်အုပ်စုနှင့်လာမိုင်းရွာ မှရပ်ရွာပြည်သူများစေတီတော်ကိုထပ်မံပြုပြင်ခြင်း ရွှေချ ၊ ထီးတော် တင်ခြင်းနှင့်ရေစက်ချလှူဒါန်းခြင်း

၁၃၁၇ ခုနှစ် ဦးနန်လုံယေးထမ်း ဝမ်ကာ ဝပ်ဆောင်းအုပ်စု ၊ ဖကာမောဆိုင်ဖက် ဝမ်ကန် ကတ်တောင်အုပ်စု ၊ ဖကာရှဲန်မဏိကမ် ကတ်တောင်၊ ဖကာမောနန်ဆိုင်ကွဲနှင့်ရပ်ရွာလူထု လာမိုင်းကစုပေါင်း၍ စေတီတော်ကိုမိုးခြင်း။

၁၃၁၈ ခုနှစ်တွင်ရေစက်ချ လှူဒါန်း ၍ ၁၃၃၆ ခုနှစ်တွင် ကတ်တောင်အုပ်စု ဥက္ကဋ္ဌ ခွန်ဆမ်လီ ၊
လုံးရွက် ၊ လုံးနန်တို့ဦးဆောင်ပြီး စေတီအမိုးကို ဖျက်ပြီးဘေး ပတ်လည်ကိုအုတ်ကာ၍ဇရပ်အဖြစ်အမိုးမိုးခြင်း။

၁၃၄၈ ခုနှစ်တွင် စေတီတော်ကိုလာရောက်ဖေါက်တူးခြင်း ကြောင်းပျက်ဆီး၍ ၁၃၅၅ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ပြုပြင်မွမ်းမံ၍ကျောက် ပြားခင်းခြင်း

၁၃၆၃ ခုနှစ်တွင်ဖဆာတိလုံ ပညာဘောဂ ဝပ်ဖကျောက် ကျောင်းတိုက် ၊ မောကျောက်ဖနီးနန်းကိန် မိသားစု စွန်လုံရွာ ကျိုင်းတုံမြို့ မှဦးဆောင်၍ သား/သမီး အားလုံးတို့ကလာရောက်ပြုပြင်

မွမ်းမံသောကြောင့်စေတီတော်မြတ်၏ဉာဏ်တော်အမြင့်မှာ ၂၃ ပေ ၊ ခြေတော်ရင်းမှာ ၁၇ ပေ ၁ လက်မရှိပါသည်။

၁၃၇၆ ခုနှစ်တွင် လက်ရှိပြုပြင်မွမ်းမံစေတနာအလှူရှင်များမှာ

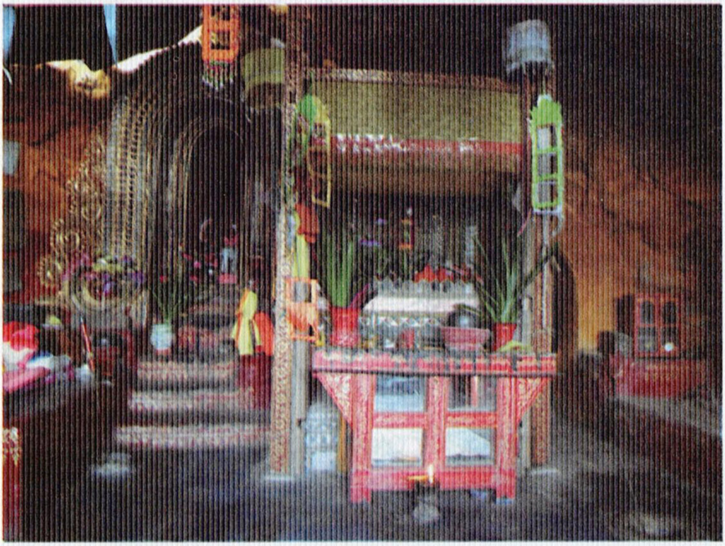
မဟာသံဃနာယကဆရာတော်

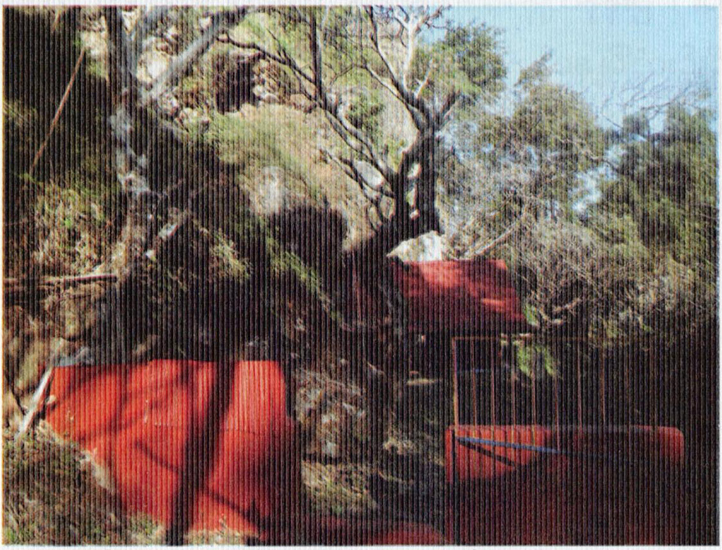
အဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိကဓဇဘဒ္ဒန္တခေမစာရ

ချိုင်းမိုင်မြို့နယ် ၊ လွှမ်းကျမ်ဘုန်းကြီးကျောင်းနေ

နာယကဆရာတော်ဦးပါကြာနာထမုနီ

ဆရာတော်ဦးဓမ္မဝရ ပါလျံပရိယတ္တိစာသင်ကျောင်းတိုက်မှ စေတနာဖြင့်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပြီးနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံမှစေတနာအလှူရှင်များ ၊ ဦးနန်ကျန်+ဒေါ်နန်းအီနွဲ့ ဆန်ဆိုင်းအောက် တာချီလိတ်မြို့နှင့်ကျိုင်းတုံမြို့နယ်မှ ရပ်မိရပ်ဖ အလှူရှင်များ နှင့် လာမိုင်းကျေးရွာမှ ဝမ်ခမ် ၊ ဝမ်ကျောင် ၊ ဝမ်တောင် ၊ ဝမ်နားပျဉ်း ပြည်သူလူထု အလှူရှင်များပါဝင်ကုသိုလ်ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

ရှင်ရသေ့ ၅ ပါးတရားအားထုတ်သောနေရာ
ကျောက်လှိုဏ်ဂူဖါရှိ

နောင်တုံရေကန်တွင်းမှဂဏန်းကြီး

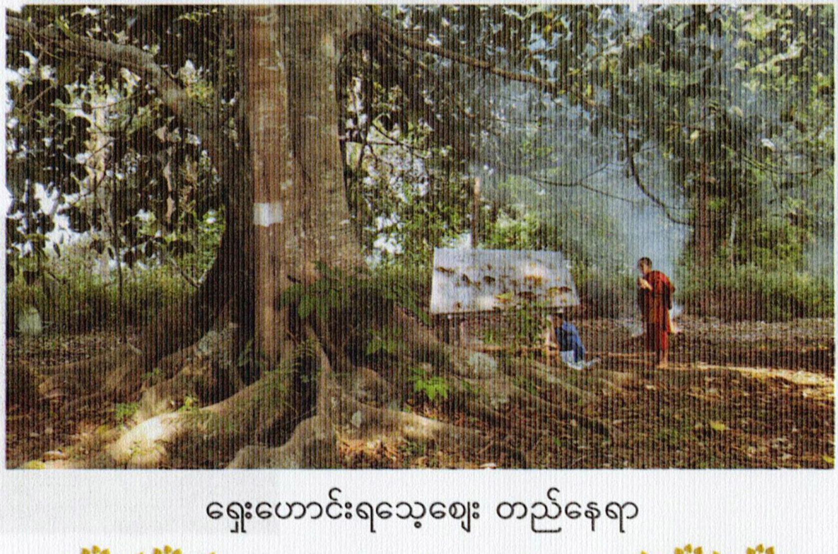
ကပ်တောင်ကျေးရွာ

လွလူမျိုး ဝမ်ထန်ရွာသွားတောင်ပေါ်လမ်း

ရှင်ရသေ့တောင်တရားအားထုတ်သောနေရာ

ရှေးဟောင်းရသေ့ဈေး တည်နေရာ

ประวัติพระธาตุป่านเมืองตุงคฤาษี

บ้านหล้าเมือง เอื่องกาดเต่า เมืองเชียงตุง

คำนำ

ขอความสุขจงมีแก่ท่านทั้งหลายที่ได้อ่านประวัติพระธาตุป้านเมือง (ตุงคฤๅษี) ที่เติมชื่อข้างหลังว่า "ตุงคฤๅษี" ก็ด้วย ท่านตุงคฤๅษี ได้รับมอบหมายหน้าที่อันยิ่งใหญ่แล้ว ยังเป็นผู้มีบุญญาธิการอีกด้วย ที่ได้มาสร้างพระธาตุบรรจุพระเกศาพระพุทธเจ้า (โคตมะ) พญานาคราชได้รับจากพระพุทธเจ้า ตุงคฤๅษีก็ได้มารับต่อแล้วสืบสร้างเป็นพระเจดีย์บรรจุไว้ซึ่งพระเกศา จึงได้ใส่ชื่อว่า "พระธาตุป้านเมือง ตุงคฤๅษี"

เมื่อได้อ่านประวัติแล้ว ก็ขอให้มีวิจารณญาณด้วย ตัวอาตมาก็ได้สืบหาที่อยู่ที่มีจริง ที่มีชื่อในประวัติตุงคฤๅษี ตามหาดูก็มีอยู่ดั่งที่มีเรื่องเล่าในประวัติ จึงได้ถ่ายรูปเป็นภาพประกอบใส่เป็นหลักฐาน แล้วยังเป็นอิสระแก่ตัวของอาตมาอีกด้วย

ความมุ่งหมายในการทำประวัติออกมานั้น ก็เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ค้นหาสัจจะอันชอบแท้ เหมือนดังคำมุ่งหมายของตุงคฤๅษีนั่นแล

ประวัติตุงคฤๅษีนี้ ถูกจารึกเขียนไว้ในใบลาน และกระดาษสาหลายๆ เล่ม ความหมาย สำนวนการเขียน และผู้สืบทอดลอกเขียนกันสืบๆ มาถ้อยคำก็ต่างกันไปตามผู้สืบทอดลอกเขียนนั้นๆ สำหรับหนังสือเล่มนี้ ได้รับมาจากลุงยี่ห้วย (ภายหลังบวชเณรแล้ว มรณภาพในเพศสมณะ) ภรรยามีนามว่า นางคำจ้อย อยู่บ้านหล้าเมือง ให้หนานตาน บ้านหล่ายไค่ ย้ายมาอยู่บ้านหนองผา เป็นผู้คัดลอกเขียนใส่ใบลาน เมื่อพ.ศ. ๒๕๒๔ ทั้งนี้อาตมาขอขอบคุณลูกๆ หลานๆ ของ ลุงยี่ห้วยในโอกาสนี้ด้วยที่ได้รักษาสืบทอดกันมา จึงได้แบบอย่างมาตีพิมพ์ออกเป็นหนังสือ และ

ขอขอบคุณน้ำใจของท่านที่ช่วยแปลหนังสือ ธรรมขึน (หนังสือพื้นเมือง) เป็นไทย และ เป็นภาษาพม่า คือครูนางนวน บ้านขาม นายปอ บ้านห้องลึก และผู้เล่าประวัติเหตุการณ์ความเป็นมาเกี่ยวกับพระธาตุ คือลุงหนานสามตาน บ้านขาม หล้าเมือง

สุดท้ายนี้ ขอให้มีความสุขความเจริญในชีวิต และเข้าถึงสัจจธรรมตามคำสอนของพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยกันทุกๆ ท่านเทอญ.

พระหลวงนวล เอทิโมจันทวังโส

เจ้าอาวาส พระธาตุป้านเมือง ตุงคฤๅษี

บ้านหล้าเมือง เอื่องกาดเต่า จ.เชียงตุง

สหภาพเมียร์ม่า

เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่าโคตม ได้ตรัสรู้พระอนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ในพรรษาที่ ๑๒ ได้ทรงเสด็จไปโปรดสัพสัตว์ทั้งหลายทุกหมู่บ้าน ตามตำบลและตามแว่นแคว้นต่างๆ และได้ทรงเสด็จไปโดยลำดับถึงยังเมืองวิเทหะ พร้อมด้วยพระอานนท์และภิกษุสงฆ์ ทรงประทับอยู่ในเมืองวิเทหะนั้น ครั้งในราตรีใกล้รุ่งพระพุทธเจ้าทรงตรวจดูด้วยทิพย์จักษุญาณ ก็ทรงเห็นทิศใต้แห่งเมืองวิเทหะ จึงทรงรู้แจ้ง แล้วไคร่ควรดูว่า "เราตถาคตควรไปดู" เมื่อรุ่งแจ้ง ทรงเสด็จมาตามลำดับถึงดอยลูกหนึ่ง ทรงทอดพระเน็ตเห็นหนองสระใหญ่ จึงทรงไคร่ควรว่า "เราควรตั้งพระพุทธศาสนาไว้ ณ ที่นี้" พระพุทธเจ้าทรงอธิษฐานดูว่า ควรแก่บุคคลผู้ใด มีชื่อเช่นใด จะมาข่างสระหนองใหญ่แห่งนี้ให้แห้ง แล้วกระทำให้เป็นบ้านเมืองในภายภาคหน้า ก็ทรงเห็นด้วยทิพย์จักษุว่า ในภายภาคหน้าจะมีพระโอรสของพระเจ้าว่อง ๑๐๐ พระองค์ (บางแห่งว่า ๑๐๐๐) พระราชบิดาทรงให้พระราชโอรสทุกๆ พระองค์ ได้ไปปกครองแว่นแคว้นต่างๆ เหลือแต่องค์น้องสุด ๔ องค์สุดท้าย ที่ไม่มีความต้องการในราชสมบัติ จึงได้พากันไปขอพระราชบิดาเพื่อการออกบวช เมื่อได้รับการอนุญาติจากพระราชบิดาแล้วจึงพากันออกบวชเป็นฤาษี ในฤาษีทั้ง ๔ องค์นั้น ฤาษีองค์ท้ายสุดผู้มีนามว่า "ตุงคฤาษี" จะเป็นผู้ข่างหนองสระใหญ่แห่งนี้ให้แห้งลง

ในกาลนั้น ยังมีพญานาค ๒ ตัวอยู่รักษาหนองสระแห่งนั้น เมื่อได้รู้ความที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมา จึงรีบออกไปต้อนรับ แต่ก็ไม่ทันที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเสด็จมาใกล้แม่น้ำ พญานาคทั้งสองก็เนรมิตปูอาสนะอันควรแก่พระพุทธเจ้าและพระภิกษุสงฆ์ แล้วตกแต่งสถานที่นั้นให้ราบเลียบ

ในขณะนั้น พระอานนท์เถระเจ้าได้เห็นนกหมู่ ๑ มีสีขาว คือนกยางบินมาแล้วก็บินกลับไป แล้วมีนกหมู่ที่ ๒ เป็นนกเกี่ยว มีสีขาวบ้าง

ดำบ้าง บินมาแล้วก็บินกลับไปเช่นเดิม และได้มีนกหมู่ที่ ๓ มีสีดำสนิท คือนกจำพวกนกนางแอ่น บินมาแล้วก็บินกลับไป พระพุทธเจ้าก็ทรงทอดพระเน็ตเห็นเหตุการณ์เช่นนั้น ก็ทรงแย้มพระโอส พระอานนท์เถระเจ้าอยากรู้ถึงนิมิตรนั้นจึงกราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ เหตุใดพระองค์เมื่อได้ทอดพระเน็ตเห็นนกเหล่านั้นแล้ว จึงทรงแย้ม ขอพระองค์ทรงบอกเหตุนั้นแก่ข้าพเจ้าด้วยเถอะ” พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า “ดูก่อนอานนท์ หนองสระอันกว้างใหญ่แห่งนี้ ในกาลภายภาคหน้ายังจะมีฤาษีตนหนึ่งผู้มีนามว่า ตุงคฤาษี เป็นลูกของพระเจ้าว่องแห่งเมืองวิเทหะ จักมาข่างหนองนี้ให้แห้ง ดังนกสามหมู่นี้ ก็เป็นนิมิตอันจะตั้งพระพุทธศาสนา คือคนทั้งหลายที่อยู่อาศัยในเมืองนี้ บางพวกมีจิตศรัทธาเลื่อมใสมากในพระพุทธศาสนา บางพวกก็นับถือพอบานกลาง บางพวกก็ไม่มีความศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาเลย จักมีในกาลภายภาคหน้านี้แหละ

พระสัมมาพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระสาวก ครั้นได้ฉันภัตตาหารที่พญานาคนำมาถวายแล้ว ทรงเอาพระเกศา ๖ เส้นมอบให้พญานาคทั้งสองไว้ แล้วตรัสรับสั่งว่า “ ในภายภาคหน้า จะมีฤาษีตนหนึ่งมีนามว่า “ตุงคฤาษี” มาข่างสระนี้ให้แห้งลง แล้วกระทำให้เป็นบ้านเมือง พวกท่านจงเอาเกศา ๖ เส้นนี้มอบให้แก่ฤาษี ถ้าอยากให้ท้าวขุนพระญา ประชาราชรุ่งเรืองด้วยข้าวของ สมบัติแล้ว ก็จงสร้างพระเจดีย์ให้สูง ๖ ศอก ในกาลนั้นควรที่ท่านทั้งสองช่วยกันค้ำชูพระพุทธศาสนาและบ้านเมืองให้ร่มเย็นทุกเมื่อ ทรงชี้แจงว่า ทิศนี้เป็นทิศมนตรี เป็นศรีแก่บ้านเมือง แล้วทรงรับสั่งให้พญานาคทั้งสองอยู่รักษาอาณาเขตด้านทิศเหนือนั้นเป็นต้นมา

จากนั้นพระองค์ทรงเสด็จไปทางทิศใต้ แล้วทรงหยุดอยู่ ณ ที่นั้น แล้วทรงตรัส และชี้บอกแก่พระสาวกว่า “สถานที่แห่งนี้จะเป็นที่ ที่ปูทองใหญ่ได้อาศัยอยู่ (ปัจจุบันเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า “ดงปูเขา”)

แล้วเสด็จไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไปที่เป็นที่อยู่ของปูทองใหญ่ (ซึ่งปัจจุบันเรียกที่แห่งนี้ว่า "ยางปู" ตั้งอยู่ในเขตรพื้นที่ของเอื่องดอยหลวง) แล้วทรงตรัสกับพญาปูทองใหญ่ ผู้เฝ้ารักษาอยู่ ณ สระใหญ่ตัมมิลาภว่า "ในภายภาคหน้าจะมีพระฤๅษี มาข่าง หนังสือธาตุป้านเมือง พิมพ์ครั้งที่ ๒ ออกให้แห้ง ท่านจงไปตามกระแสของน้ำที่ไหลออกไป ว่าที่ใดควรตั้งเป็นศาสนะสถาน เพื่อค้ำชูบ้านเมืองให้เจริญ เหมือนดั่งที่ท่านยังมีอยู่นั้นเถอะ เมื่อทรงพระเมตตา ปูทองใหญ่แล้ว จึงเสด็จไปทางทิศใต้ ได้ไปประทับยืนที่โคนไม้สัก (ปัจจุบันคือพระพุทธรูปยืนชี้นิ้วมือ เรียกชื่อว่า "จอมสัก") ริมฝั่งสระ ตัมมิลาภ ทรงให้พระอานนท์ บันทึกอักษรลงบนแผ่นหินศิลาด้านทิศเหนือของต้นไม้สัก เมื่อบันทึกเสร็จแล้วพระพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระอรหันต์สาวก และพระอานนท์ตามเสด็จไปทรงโปรดเมตตาสัตว์ทั้งหลาย ทุกหนทุกแห่งก็มีวันนั้นแล ฯ

จำเดิมแต่กาลนานมา หลังพุทธปรินิพพาน ๑๕๐ ปี เมืองชื่อว่าวิเทหะ (ในตำนานหนองแส) พระเจ้าว่องตี้ฟาง ในเมืองจีน ผู้มีบุญญาธิกาลมาก เจ้าเมืองทั้งหลายในชมพูทวิป ต่างยอมส่งเครื่องราชบรรณาการของฝากมาถวายให้ทุก ๆ ปี พระเจ้าว่องตี้ฟาง มีมเหสี ๑๐๐ นาง (บางแห่ง ว่า ๑๐๐๐) แต่ละนางมีราชบุตร ๑ องค์ ในบรรดาราชบุตรเหล่านั้น มีราชบุตร ๔ องค์น้องสุด มีจิตศรัทธาอยากออกบวชเป็นฤๅษี เมื่อได้รับพระราชานุญาติ จึงได้ทรงออกบวช ส่วนพระราชบิดา ก็ทรงให้ช่างแต่งโรงกุฏิ(เรือน) หลังหนึ่งให้เป็นที่อยู่ของฤๅษีทั้ง ๔ องค์ แล้วให้ช่างปิดปากประตูให้มิดชิด เหลือไว้แต่เพียงช่องพอลอดส่งหนังสือธาตุป้านเมือง พิมพ์ครั้งที่ ๒ และอาหารได้เท่านั้น

ดั่งนั้นฤๅษีทั้ง ๔ องค์ ก็ได้บำเพ็ญปฏิบัติจนได้สมณธรรม ถึงฌาน ๔ และอภิญญา ฤๅษีทั้งหลายมีจิตอยากเจริญ จึงชวนกันเหาะออกจากช่องโรงกุฏิ ไปบนอากาศ ไปถึงยามรุ่งแจ้งที่เมืองอารวี ณ สถานที่นั้น

แต่ก่อนเป็นเมืองอาราวักยักษ์ ปู่เฒ่าเป็นจ้าวแก่ยักษ์ทั้งหลายฤๅษีทั้ง ๔ จึงทำนายไว้ว่า เมืองแห่งนี้ภายหน้าจักมีชื่อว่าเชียงรุ้ง แล้วก็ชวนกันเหาะมาถึงถ้ำผาแสง แล้วได้เจอกับฤๅษีตนหนึ่ง อายุแก่กว่ามีนามว่า บัพพาฤๅษี เมื่อสนทนากันแล้ว ก็พากันไปถึงสระใหญ่ แล้วได้เห็นทะเลสาปอันกว้างใหญ่ จึงสนทนากันว่า "สระใหญ่แห่งนี้วิเศษแท้ ภายภาคหน้าควรเป็นบ้านเมือง เราทั้งหลายควรพิจาณา ข่างสระใหญ่นี้ให้แห้ง ฤๅษีทั้ง ๔ ก็ปลงใจเหนื่อยลำบากด้วย ทั้งถูกแดดและลมกระทบ ได้มาถึงดอยลูกหนึ่งก็เห็นร่มไม้สักต้นหนึ่ง จึงชวนกันไปพักและสนทนากันว่า ภูมิประเทศบนดอยนี้ น่ารื่นรมเป็นที่ควรพักผ่อนแท้ ก็เอาไม้เท้าเหล็กจะปักไว้ เพื่อเอาผ้าคลุมแขวนไว้ ก็เอาไม้เท้าเหล็กทิ่มปักลงพื้นดินสอง สาม ครั้ง ไม้เท้าก็ไม่อาจจะปักลงพื้นดินได้ ฤๅษีทั้งหลายจึงสงสัยว่า มีอะไรในที่นี้ แล้วก็มาเคลื่อนย้ายดู ก็เห็นแผ่นศิลาเต็มไปด้วยตัวลายอักษร อันพระพุทธเจ้าทำนายไว้ว่า ในภายภาคหน้าจักมีฤๅษี ๔ องค์ ซึ่งเป็นบุตรของพระเจ้าว่องใหญ่อยู่ในเมืองวิเทหะจะมาข่างสระนี้ให้แห้งแล้วกระทำเป็นบ้านเป็นเมืองในภายหน้า ฤๅษีทั้ง ๔ ก็ได้อาบน้ำใกล้ต้นสัก แล้วฉันอาหารที่ได้มาเมื่อพิจารณาแล้ว ก็ตกลงกันว่าน้ำควรไหลไปทางทิศใต้ ก็พากันเหาะไปทางทิศใต้ แล้วให้ฤๅษีผู้มีนามว่าจันทะรังสี องค์พี่เป็นผู้ข่าง เมื่อนั้นจันทะรังสีก็อธิษฐาน เอาไม้เท้าเหล็กขีดน้ำนั้นไปทางทิศใต้ แต่น้ำก็แค่ไหลซึมไปหน่อยหนึ่งเท่านั้น ณ สถานที่นี้ ภายหลังจึงมีชื่อว่า "แสนซึม" นานวันเข้าก็เพี้ยรไปว่าสันซึม และเรียกเมืองเจม เป็นชื่อสถานที่นั้นใน บัจจุบันท่านฤๅษีมีนามว่าจันทะรังสีจึงได้ปรึกษากับน้องฤๅษีทั้งหลายว่าเราควรไปดูแผ่นศิลาที่พระพุทธเจ้าและเหล่าสาวกเขียนไว้ก่อนเถอะ แล้วจึงได้ชวนกันเหาะไปถึงยังต้นไม้สักต้นนั้นอีกครั้ง แล้วพลิกดูด้านข้างของแผ่นศิลาจึงได้รู้ว่า ฤๅษีตนน้องสุด ผู้เป็นลูกของพระเจ้าว่องหลวงมีนามว่าตุงคฤๅษี

ผู้เป็นน้องสุดแห่งฤๅษีทั้งหลาย ควรเป็นผู้ข่างสระน้ำจึงแห้ง แต่ก่อนจะข่างให้ไปเมตตาบอกกล่าวแก่ พญาปูทอง ผู้ที่อยู่เฝ้ารักษาสระ แล้วค่อยข่างน้ำนี้ให้ไหลไปทางทิศอุดร(ทิศเหนือ)เถอะ

สถานที่ที่ฤๅษีทั้งสี่เอาไม้เท้าเหล็กปักลงแล้วได้พบเห็นตัวอักษรบนแผ่นศิลา ที่พระพุทธเจ้าทรงทำนายไว้นั้น ภายหลังเรียกชื่อว่า "พระซัก" (คำพื้นเมืองเชียงตุง พระคือหมายเอาฤๅษี คำว่า "ซัก" คือหมายถึง "ปัก" คือเอาไม้เท้าเหล็กปักลง) บัจจุบันเรียกว่า "จ๋อมซัก"

ลำดับนั้นฤๅษีตนน้อง ก็รู้แจ้งว่าพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์อรหันต์สาวก ทรงจารึกคำทำนายไว้ เราควรรับเอาพระพุทธโอวาท พุทธปรมะเมตตา แล้วจึงถือเอาไม้เท้า เหาะไปสู่ดอยหลวง (ปัจจุบันมีชื่อเรียกว่าดอยหลวง) แล้วก็เมตตาพญาปูทอง ว่า "กะก๋า ดูก่อนพญาปู บัดนี้เราก็ได้เห็นแผ่นศิลา ที่พระพุทธเจ้าและมหาอานันทะเถระเจ้า พร้อมด้วยพระอรหันต์สาวกทั้งหลาย ได้จารึกไว้ว่า ในการภายหน้าหนองหน้ำแห่งนี้จักกลายเป็นบ้านเป็นเมือง และเป็นที่ตั้งพระพุทธศาสนา"พญาปูทองที่อยู่รักษาหนองน้ำก็กล่าวขึ้นว่า "ข้าแด่ท่านฤๅษีตามดังที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสไว้ เมื่อพระฤๅษีผู้มีนามว่าตุงคฤๅษี ซึ่งเป็นพระโอรสของเจ้าฟ้าว่องแห่งเมืองวิเทหะ จักมาข่างสระนี้ให้แห้ง แล้วตั้งให้เป็นบ้านเมือง และดำรงไว้ซึ่งพุทธศาสนาตราบถึง ๕ พันพระพรรษา

เมื่อท่านฤๅษีข่างน้ำให้แห้งแล้ว กระทำที่แห่งหนึ่งให้เป็นขดเป็นขวยเพื่อให้เป็นที่อาศัยอยู่แห่งข้าพเจ้า ได้อยู่กินด้วยเถอะฯ

ตุงคฤๅษีก็เมตตาว่า "มหาราช ได้อยู่ตามรักษาสมดั่งพระพุทธานุญาติหากพระเมตตานั้นเถอะ" ตุงคฤๅษีก็ย้ายจากดอยหลวง แล้วเหาะมาทางทิศเหนือ ถึงยังสถานที่พระพุทธเจ้า พร้อมพระสาวกมาเมตตาพญานาคราช ทั้งสอง เมื่อนั้นนาคราชทั้งสองก็รู้ว่า ตุงคฤๅษีมาถึงยังสถาน

ที่แห่งตนอาศัยอยู่ ก็จัดเตรียมปูผ้าอันเป็นทิพย์ พร้อมด้วยข้าวน้ำโภชนาหารอันเป็นทิพย์ ไว้ต้อนรับพระฤาษี ในกาลที่ฤาษีฉันโภชนาอาหารเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็กล่าวกับพญานาคว่า "ดูก่อนนาคราชทั้งสองพระพุทธเจ้า พร้อมด้วยภิกษุสงฆ์ ทรงจารึกแผ่นศิลาไว้ว่า `ยังมีฤาษีตนหนึ่ง ซึ่งเป็นพระโอรสองค์สุดท้ายของพระเจ้าว่อง จักเป็นผู้มาข่างสระน้ำนี้ให้แห้งแล้ว ภายหลังจักกลายเป็นบ้านเป็นเมือง และได้ตั้งพุทธศาสนาตราบนานถึง ๕ พันพระพรรษา" นาคราชทั้งสองตน ก็กล่าวว่า "ภันเตข้าแต่ท่านเจ้า พระพุทธเจ้าได้มาเมตตา ผู้ข้าทั้งสองแล้ว ยังทรงประทานพระเกศาแก่ข้าพเจ้าทั้งสอง ไว้ ๖ เส้น รอประทานให้ท่านฤาษีผู้เป็นเจ้านี้แล บัดนี้ข้าพเจ้าทั้งสอง ขอนิมนต์ท่านผู้เป็นเจ้าไปข่างน้ำหนองนี้ให้แห้ง ภายหลังจากน้ำนี้แห้งแล้ว ขออาราธนาท่านผู้เป็นเจ้า อยู่เมตตาผู้ข้าทั้งสอง จนกว่าน้ำในสระนี้แห้งหมดก่อน หลังจากนั้นขอนิมนต์ท่านผู้เป็นเจ้ากระทำการอธิษฐาน เกศา ที่พระพุทธองค์ทรงประทานไว้เพื่อเป็นที่ไหว้สักการะบูชาของคน และเทวดาทั้งหลาย ให้ค้ำชูบ้านเมืองให้รุ่งเรือง ด้วยพุทธศาสนาต่อไปในภายภาคหน้าเถอะ" ฤาษีก็กล่าวดีแล้ว ก็ดูเวลาอันควร แล้วก็ถือเอาไม้เท้าเหล็กเหาะไปยังทิศตะวันตก (ปัจจุบันเรียกว่า ห้วยหนองข่าง หรือห้วยข่าง) ก็กล่าวว่าพระพุทธเจ้า พร้อมด้วยพระอรหันต์ และสาวก ให้เราได้ข่างสระนี้ จึงตั้งจิตสัจจะอธิษฐาน เอาไม้เท้าเหล็ก ไปชุบน้ำ แล้วจรดไปทางทิศเหนือ ด้วยเดชของพระพุทธเจ้าและอรหันต์สาวก พร้อมด้วยฤาษีภูเขาก็แตกเป็นช่องเป็นรอย น้ำก็ไหลออกไปหน่อยหนึ่งก่อน ท่านจึงขีดซ้ำไปยังดอยลูกนั้น ภูเขาก็พังลง น้ำก็ไหลดินถล่มลงมีเสียงดังสนั่นราวกับสายฟ้าพาด ท่านฤาษีจึงกลับมานั่งใต้โคนร่มไม้รอดู พญานาคราชทั้งสองก็เอาเกศา ๖ เส้น ที่พระพุทธเจ้าทรงประทานไว้นั้นมามอบให้แก่ท่านฤาษี

ตุงคฤๅษี ได้กระทำการอธิษฐานว่า "เราจักไว้เป็นสักขีคือว่า ตัวเราสูงประมาณเท่าใด ก็จักอธิษฐานกุฏิอันนั้นสูงเท่าตัวเราแล้วจักบรรจุเกศาพระพุทธเจ้าเหมือนดังเราได้อยู่ที่นี่ ปกปักรักษาสันฐานบ้านเมืองที่นี่เถอะ เมื่ออธิษฐานแล้ว แผ่นดิน เม็ดทราย ก็ก่อทรงตัวขึ้นมาทุกที่ทุกแห่ง ท่านฤๅษีจึงเอาเกศา ๖ เส้น ใส่ไว้ในกุฏิเป็นอันสวยงามยิ่งนักก็ด้วยฤทธิ์ของฤๅษีนั้นแล

ห้วยหนองข่าง สถานที่ท่านฤๅษีข้างหนองน้ำใหญ่

เมื่อนั้นพญาปูทองเห็นน้ำแห้งก็มาตามกระแสน้ำที่ไหลไป พอมาถึงที่พระพุทธเจ้าทรงชี้ไว้ ก็ไปต่อไม่ได้ จึงแต่งเป็นขวยเข้าไปอยู่ในรูนั้น (ดอยลูกนั้นมีชื่อว่า ดอยปูเข้า ภายหลังมีชื่อเรียกว่า ดอยปูเคา หรือห้วยปูเคาในปัจจุบัน)

ฤๅษีเมตตากล่าวแก่พญาปูทองว่า ท่านมาอยู่ที่นี่ก็เหมือนดั่งกางกั้นไซไว้ ไม่ให้ปลาออกไป คือว่าคนที่อยู่ในเมืองนี้เพื่อประชาราษฎร์ทั้งหลาย ฤๅษีกล่าวอีกว่า ที่ข้างหน้านั้น นาคราชก็เอาเกศาพระพุทธเจ้า ๖ เส้นให้เราบรรจุไว้ เราก็อธิษฐานให้สูงเสมอตัวเราไว้ เหมือนดั่งกางไซไว้แล้ว เอาหญ้ามาอุดปากไซ เพื่อไม่ให้ปลาออกไปได้ เปรียบเสมือน

ดงขวยปู คือสถานที่พญาปูทองใหญ่อาศัยอยู่ในปัจจุบัน

ข้าวของสมบัติแห่งบ้านเมืองนี้ และพุทธศาสนาจักเจริญในวันข้างหน้า ก็ไม่ควรให้เป็น มัคคาวิยา คือหนทางไม่ควรแล จึงเรียกชื่อนี้ว่า กางไซไม่ปิดงา ข่างยังประชาราชบ้านเมือง และพุทธศาสนา ก็จักถกถอยลงทีละน้อย ๆ ท่านฤษีทำนายว่า สถานที่เอาเกศาพระพุทธเจ้า ๖ เส้นบรรจุไว้ให้เสมอตัวเรานั้น ภายภาคหน้ามา เมื่อกลายสภาพเป็นบ้านเมืองแล้วที่แห่งนั้นจะมีชื่อเรียกว่า "ธาตุป้านเมือง"

ตุงคฤๅษี ได้พิจารณาดูแล้วกล่าวว่า "เมื่อจักกระทำตามเหมือนดั่งคำของพระพุทธเจ้าพระอานนท์เถระเจ้าพร้อมด้วยพระอรหันต์สาวกและเราอันเป็นฤษีเมตตานี้คือว่าที่ข่างสระ ๑ ที่ พญาปู ๑ ที่ดอนหลวง ๑ ที่ใดหนอแลจีรัสมณาก็หากควรพิจารณาดู ส่วนตุงคฤษีเมื่อเมตตาพญาปูทองและพญานาคทั้งหลายแล้ว ก็ไปเมตตาเทพบุตร เทพธิดา ที่อยู่รักษาถ้ำผาแสง แล้วได้กลับไปสู่เมืองวิเทหะ อันเป็นที่อยู่ของตน

เมื่อถึงแล้ว ก็ทูลบอกกล่าวแก่พระราชบิดา ทุกประการ ส่วนชาวฮ่อ (ชาวจีน) ทั้งหลายอยากเห็นก็พากันลงมาตามทาง มาถึงที่ฤๅษีข่างสระณ ที่นั้นเรียกชื่อว่า "ห้วยข่าง" ถึงปัจจุบัน

ดงขวยปู๋อยู่ระหว่างกลางบ้านผ่าย และบ้านกาดต๋อง เอื้องกาดเต๋า

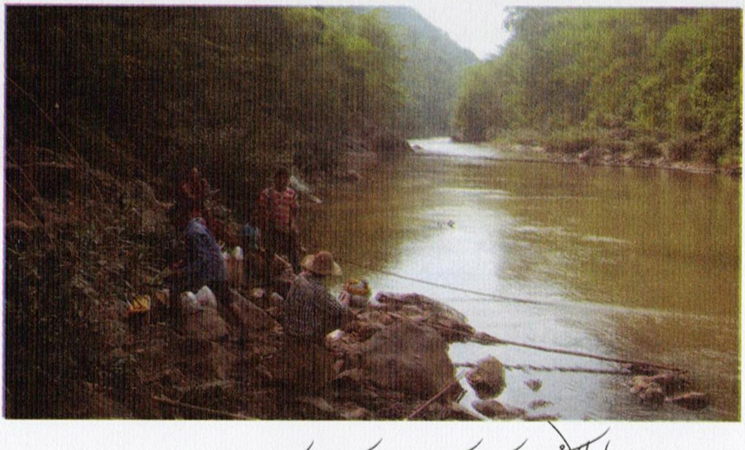
ห้วยหนองข่าง สถานที่ท่านฤๅษีข่างหนองน้ำใหญ่

วัดดอนหลวง
เอื่องดอนหลวง เชียงตุง

บ้านยางปู
ตั้งอยู่ในเขตรเอื่องดอยหลวง

การเดินทางสู่หมู่บ้านถาง ต้องข้ามแม่น้ำไป

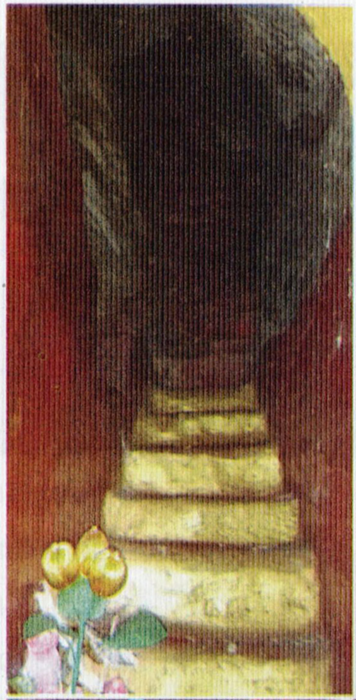

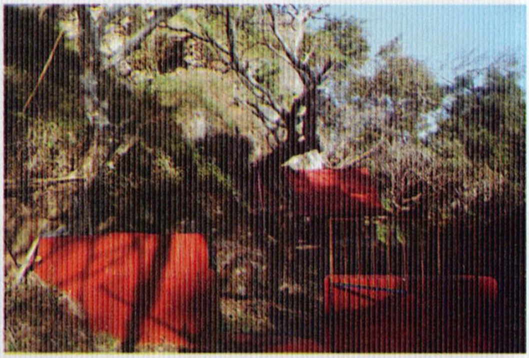
(พ.ศ. 2556 เขียนตามภูมิประเทศจากถ้ำผาแสง หมู่บ้านถาง ไปอีกประมาณ 3กิโลเมตรเดินทางเท้า3ชั่วโมงครึ่งจึงไปถึงดอยฤาษี หรือ ดอยพระฤาษี (เป็นภาษาท้องถิ่น) อยู่บนเนินที่สูงมากมองดูก็จะเห็นตัวเมืองเชียงตุง ชาวดอยลั๊วะคนท้องถิ่น ณ บ้านถางอยู่รักษาตามประเพณี คือ หลังสงกรานต์ เดือน พฤษภาคม ขึ้น ๑๕ ค่ำ หรือไม่ก็ แรม ๘ ค่ำ ก็จะไปถวายทานฤาษีตามลอยผู้เฒ่าผู้แก่ที่สืบๆ กันมาฯ

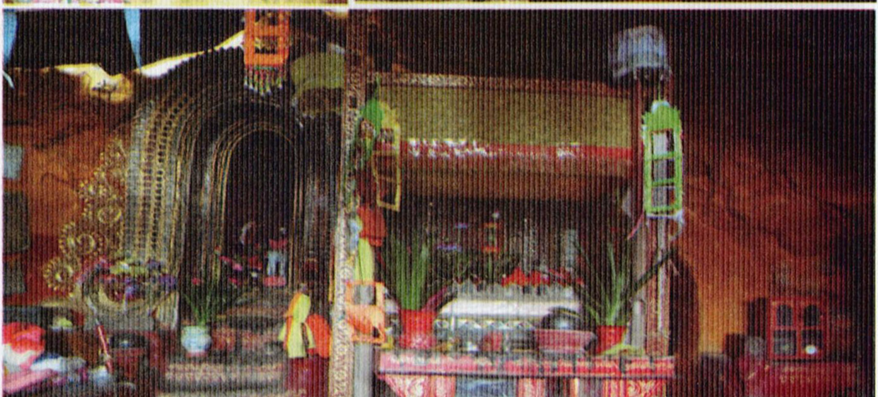
มีคำเล่าว่าเมื่อฤาษียังอยู่ ชาวบ้านก็เอาผลไม้ มัน ข้าว อ้อย น้ำตาลก้อน (น้ำผึ้งท่านไม่รับ) พร้อมด้วยเครื่องฤาษีประทีป น้ำมันฝ้าย และบริขาร ส่วนบริขารนั้นมีบาตรจีวร ท่านก็จะรับไว้ทั้งหมด แต่ท่านจะเอาของกินของใช้ที่ท่านควรใช้เท่านั้น ส่วนบริขาร เช่นบาตรจีวรนั้น ท่านจะนำมาถวายที่

ถ้ำผาแสง ด้วยตัวท่านเอง ส่วนชาวบ้านลัวะก็ทำตามสืบต่อ ๆ กันมาตราบ

เท่าปัจจุบัน ก็คือจะนำผลไม้ เผือกมัน ข้าวเหนียว อ้อย น้ำตาลก้อน ประทีปน้ำมันฝ้าย เครื่องบริขารไปถวายเหมือนดั่งที่ท่านฤๅษียังมีชีวิตอยู่ ส่วนเครื่องบริขารชาวบ้านจะนำไปถวายที่ถ้ำผาแสง เหมือนดั่งที่ท่านฤๅษีนำเครื่องบริขารมาถวายที่ถ้ำเช่นเดียวกัน)

บริเวณโดยรอบของถ้ำผาแสง

การบูรณะพระธาตุป้านเมือง ตุงคฤๅษี มีดังนี้

(๑) ปีพ.ศ. ๒๕๔๗ พระสวาทิหน่อ เจ้าอาวาส วัดบ้านงาม อำเภอกาดเต่า พร้อมด้วยคณะสงฆ์ มาบูรณะปฏิสังขรณ์ ก่อเสริมพระเจดีย์ ขึ้นอีก คนในยุคนั้น ที่ทันเห็นเหตุการณ์นั้นคือลุงสามติ๊บ หมื่นก๋ำ บ้านหล้าเมือง ปัจจุบัน ย้ายไปอยู่ที่บ้านหนองผาเขต ๕ ตอนที่ท่านยังเป็นเด็ก อายุ ๑๑ ขวบ ท่านมรณะ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๖ เมื่อท่านอายุ ๙๙ ปีบอกว่าก่อนที่พระสวาทหน่อจะมาบูรณะปฏิสังขรณ์ก่อเสริมพระเจดีย์ขึ้นนั้น พระธาตุเก่าสูงราวกับจอมปลวก

(๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ สร้าวิหารคลุมพระธาตุ มีประตูสี่ทิศปิดทองพระธาตุสวยงามมาก เจ้าภาพชื่อแสนมณี(กาก) หนานหลวงเยธรรม บ้านก่า หมอใส่เป๋ก บ้านกวาง บ้านกาดเต่า หมอใส่กอย บ้านนาเปียง หล้าเมือง

(๓) พ.ศ.๒๕๑๘ นายอำเภอ ขุนสามดี และลูงยอดตื๋อ ลุงหนานอ้าย เป็นผู้นำ มาลื้อ ถอนวิหาร คลุมพระธาตุโดยให้เหตุผลว่า วิหารที่คลุมพระธาตุ ทำให้ฝนไม่ตก แล้วจึงมาสร้างกำแพงกั้น ล้อมรอบพระธาตุ

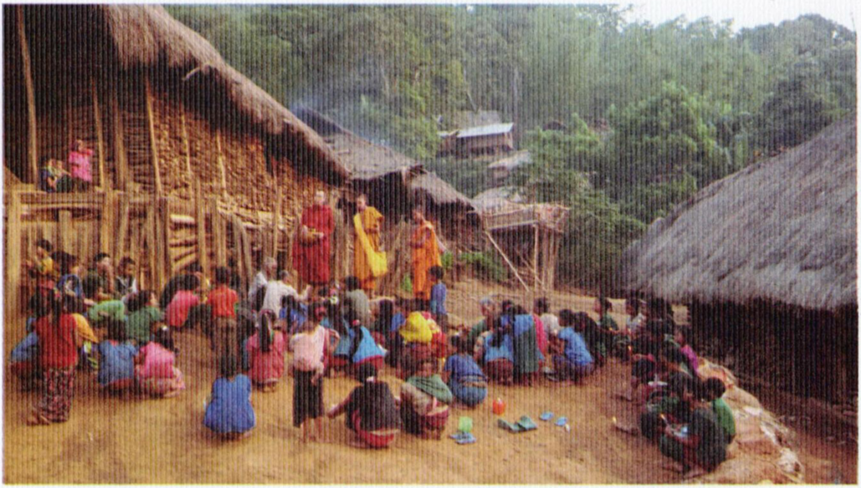
(๔) พ.ศ.๒๕๓๐ มีคนมาลักขุดเจาะฐานเจดีย์ทางทิศเหนือของพระธาตุมีแต่เลือดผ้าถุงพันแผล เปื้อนเลือดเลี้ยลาดเต็มไปหมด ในสฐานที่ขุดเจาะมีจอบหัก สองท่อน ข้างในใต้พื้นเห็นมีแท่นหินลูกใหญ่ปูไว้

(๕) พ.ศ.๒๕๔๕ พระสวาทิหลวง ปัญญาโภกะ เจ้าอาวาสวัดพระแก้ว พร้อมด้วยญาติโยมหมอแก้วเวียง ภรรยานางเกียง (หมอยาสมุนไพรโบราณ) มาบูรณะก่อเสริมพระธาตุสูง ๗ เมตร กว้าง ๕ เมตร ๒๑ เซนติเมตร

(๖)ปีพ.ศ.๒๕๕๗คณะศรัทธาที่มาบูรณะเสริมพระธาตุครั้งนี้มีพระเถรานุเถระ โดยมีสมเด็จอาจญาธรรมเจ้า เขมาจารี (ใส่)เป็นประธาน ท่านเจ้าคุณพระประชานาถมุนี เจ้าอาวาสวัดดอนจั่น อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โดยมีพระสามแปง ธรรมะวโร เจ้าอาวาส วัดป่าแดง เมืองเชียงตุงเป็นผู้รับธุระในการดูแลการบูรณะก่อสร้างในครั้งนี้ พร้อมด้วยญาติโยมจากประเทศไทย และคุณโยมหนานจั๋นภรรยาชื่อว่านางอี่น้อย บ้านสันทรายลื้อ ท่าขี้เหล็ก พร้อมด้วยครอบครัว และคณะศรัทธาทั่วทุกพื้นที่ ทั้งในตัวเมืองเชียงตุงและนอกเมือง มาช่วยกันบูรณะเสริมสร้างพระธาตุองค์เดิม จากฐานดินถึงยอดพระธาตุสูง๕๙ฟุตพระธาตุชั้นบนสูง๒๓ฟุตกว้าง๑๑ฟุต๙เซ็นติเมตร โดยมีดังกล่าวมานี้แลฯ

พระธาตุป่านเมืองตุงคฤาษี องค์ปัจจุบัน

ชาวบ้านลัวะบนดอยหมู่บ้านถาง

ในร้อยคน มี ๑ ผู้กล้าหาญ

ในพันคน มี ๑ บัณฑิต

ในหมื่นคน มี ๑ นักปราชญ์

ในแสนคน หนึ่งในล้าน มีหรือไม่...

ที่เสียสละทุกๆสิ่ง ทุกๆอย่าง

คำกลอน จากสุภาษิต

